

KAZALO

IZ GENERALNE KURIJE

Pismo Generalnog ministra za svetkovinu Rođenja našega Gospodina Isusa Krista 2004. 322

OKRUŽNO PISMO O. PROVINCIJALA

Svoj braći Provincije u domovini i inozemstvu 328

IZ PROVINCIJALATA

Kronika o. Provincijala 331

IZ TAJNIŠTVA

Zapisnik definitornog sastanka
(16.-17. studenoga 2004.) 335

Sjednica južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM 335

SPLIT: Ređenje mons. M. Vidovića 341

SPLIT: Zaređen za đakona 343

SINJ: Primljeni u postulaturu 343

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

Tamo i natrag 344

SPLIT: Đakonsko ređenje 352

TROGIR: Susret OFM-10 353

ZAOSTROG: Održana škola animatora za Framu 355

ŠIBENIK: Varošani u Studencima 355

SPLIT: Primanje u novicijat u mjesnom bratstvu FSR Gospe od Zdravlja 356

ŠIBENIK: Proslava blagdana Isusa Nazaranina 357

SPLIT: Desetljeće Mješovitog zbora mladih župe Gospe od Zdravlja 358

MAKARSKA: Duhovne vježbe 359

MIRLOVIĆ: Bezgrešno začeca Blažene Djevice Marije 361

SINJ: 150 godina gimnazijske naobrazbe na hrvatskom jeziku u Dalmaciji 362

JEŽEVIĆ: Posveta crkve 362

FRANKFURT: Ponosno je biti Hrvat 362

UNTERMARCHTAL: Susret o. Provincijala s braćom koja žive i rade na
području SR Njemačke 365

RÜSSELSHEIM: Moralna sigurnost tuđinskih misija u biskupiji Mainz 366

RÜSSELSHEIM: Proslava Božića i Nikolinja u Kelsterbachu 2004. 367

MÜNCHEN: Adventski susret mladih 368

DUHOVNI KUTAK

Molitva - snaga reevangelizacije redovništva i evangelizacije svijeta 370

FRATERNITAS

FRATERNITAS - 11/12. 2004. 376

GODIŠNJE KAZALO 383

Pismo Generalnog ministra za svetkovinu Rođenja našega Gospodina Isusa Krista 2004.

“*Beneplacitum meum in ea, et terra tua Nupta*” (Iz 62,4)

Svoj braći i sestrama!

Gospodin vam dao mir!

Dolazi Božić. Radosno i svečano sjećanje na utjelovljene svevišnjeg Sina Božjeg, očitovanje u malenosti beskrajne Božje veličine, objava u djetetu neograničene svemoći Božje, otajstvo koje od Boga donosi ljudima radost novog i vječnog saveza između Boga i njegova naroda.

Dolazi Božić. Nova pjesma izvire s neba i zemlje, jer Bog je proslavljen u ljudskom životu; mirom je Bog pomilovao čovjeka koji je posvećen u Isusu Kristu, koji u sebi ujedinjuje zauvijek koliko nebo može ponuditi zemlji i sve ono što bi zemlja mogla očekivati od neba.

Dolazi Božić. U Sinu Božjemu koji je postao čovjek, *spasenje* je već tako *blizu* da ga mogu zagrliti *bogobojažljivi*; *i slava njegova živi u zemlji našoj* i siromašni je mogu promatrati. U Kristu Gospodinu, koji je rođen za nas, *milosrđe i istina su se sastali, pravda i mir poljubili*. (Ps 85, 10-11).

«*Evo, dolazi tvoj spasitelj*» (Iz 62,11)

U ovaj milosni dan dolazi Spasitelj onima koji u svom tijelu kušaju ljudsku krhkost i grli one koji u svom srcu nose želju za novim svijetom, u kojem vlada pravda.

U ovaj milosni dan bogoslužje nam nosi Gospodinov glas, što se obraća onima koji se nadaju da će biti oslobođeni, iskupljeni, otkupljeni, spašeni. Riječi Svetoga pisma dolaze u naše srce, u srce svih siromaha, i svima je naviješteno da dolazi Spasitelj, Mesija, Gospodin (usp. Lk 2,11), *pobjeda, nagrada* (usp. Iz 62,11), svjetlost pravedniku, radost čestitima. (usp. Ps 97,11).

«*Klikni iz sveg grla, Kćeri sionska! Tvoj kralj ti, evo, dolazi, sveti Spasitelj svijeta*». (Rođenje Gospodinovo: misa zornica, pričesna pjesma).

Naše vjerničko srce naslućuje trzaj pun nade siromaha koji slušaju prorokovu riječ: «*Oni će se zvati sveti narod, Otkupljenici Jahvini*», Kćeri sionska, «*tebe će zvati Tražena, Grad neostavljeni*» (Iz 62,12).

Rođenje je Sina Božjega, kao Sina čovječjega, posljednja riječ neba, koja svima govori, da Bog traži zemlju, da Stvoritelj traži svoje stvorenje, da nas Ljubav ljubi, da smo mi slabi Božja slabost.

Naša vjera zna da je dan Kristova rođenja jedinstven u povijesti spasenja, svečan u tijeku liturgijske godine, osobit u životu svakoga vjernika, jer je u

njemu za sve zasjalo jedno drugo Sunce (usp. *Lk 1, 78*), upalilo se jedno drugo Svjetlo (usp. *Lk 2,32*), ukazala se dobrota Božja i objavila ljubav koju Bog ima prema ljudima (usp. *Tit 3,4*). Dan rođenja našeg Gospodina Isusa Krista ostat će zauvijek obilježen *novinom* onoga što se tada dogodilo, jer Bog od tog dana ima *novo ime: naš će se Bog zauvijek zvati Isus*, jer će spasiti svoj narod od grijeha (usp. *Mt 1,21*), i zauvijek će se zvati *Emanuel*, što znači *Bog s nama* (*Mt 1,23*). Od tog dana vjera poznaje otajstvo novog začeca i novog rađanja («*Nova autem nativitate generatus, quia inviolata virginitas concupiscentiam nescivit, carnis substantiam ministravit*». LEON VELIKI, *Tractatus XXII,2*). Od tog dana poznajemo otajstvo *novog materinstva*, budući da je djevica ona koja je majka, i *novog djevičanstva*, budući da je majka ona koja je djevica. Od tog dana nama je otkriven *novi poredak*, u koji zahvaljujući utjelovljenju ulazi Sin Božji, jer onaj koji rođen od Oca bijaše nevidljiv, postade rođenjem od Djevice Marije vidljiv; do beskrajna veliko njegovo božansko biće, ograničilo se u ljudskoj malenosti. On, koji je prije svih vjekova, započeo je život u našem vremenu u krilu jedne majke; Gospodar svega, koji je držao skrivenom slavu svoga veličanstva, primio je oblik sluge i ponizio se do dubine ljudskog stanja; netrpni Bog postao je trpeći čovjek; besmrtni Bog podložio se zakonima smrti (usp. Leon Veliki, *Tractatus XXII,2*).

Radujmo se, draga braćo i sestre! Radujmo se u Gospodinu jer Sin je Božji rođen, čovjek među ljudima. U njemu smo i mi Sinovi i baštinici vječnog života po Duhu (usp. *Tit 3,7*). Radujmo se jer je svanuo dan novog otkupljenja, dan vječne sreće (usp. LEON VELIKI, *Tractatus XXII,1*).

Radujmo se jer je danas, u Kristovu rođenju za nas, rođeno spasenje za sve (LEON VELIKI, *Tractatus XXI,1*). Slavite u neizrecivoj radosti ovu «svetkovinu nad svetkovinama, u kojoj se Bog, postavši majušni čovjek, hranio na prsima ljudske majke» (2 *Čel 199*).

Rođenje, očitovanje slave Božje

Na mnogo načina, u svim vremenima, riječ objave govori vjernicima da Gospodin iskazuje u korist siromašnih obilje svoga milosrđa i daje vidjeti, na sve nejasnijem polju ljudskih prilika, otajstveni odsjaj svoje slave. Njegova objava, kako bi se susreo s nama u slobodi ljubavi, počinje govorom o stvaranju, koji nam dolazi «a da ne govori, ne ispušta glasa, njegov glas ne odzvanja», i ispunja se u ponoru šutnje utjelovljenja, kad «*Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu - slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca - pun milosti i istine*» (*Iv 1,14*).

Po daru vjere Gospodin Bog nam je dopustio da vidimo sjaj njegove slave u tami svemira i slušamo odjek njegove stvaralačke Riječi u šutnji stvaranja. Po daru vjere dopustio nam je da se približimo ponoru ljubavi iz koje je sve

stvorenog nastalo, od koje se sve uzdržava, prema kojoj sve kroči kao prema vlastitom cilju.

Danas, na svetkovinu Gospodinova rođenja, ta nam ista vjera dopušta da vidimo nebo na zemlji, slavu u noći i Boga koji je postao čovjek a da nije prestao biti Bog.

Danas, na dan Kristova rođenja, ta nam ista vjera dopušta vidjeti da je s njim rođen novi Jeruzalem, novi Sion, novo čovječanstvo, zajednica ljudi i žena za koju sviće nova zora pravednosti i sjaji plam spasenja.

Dok se naše oči okreću Kristu, Sinu Marijinu, naša vjera proniče njegovu pravednost i njegovu slavu; dok gledamo malo i slabo dijete u naručju njegove majke, promatramo onoga koji je divna kruna u Gospodinovoj ruci; dok gledamo njega koji nas gleda, ponizno položena u jaslje, promatramo kraljevski vijenac na ruci Boga svoga (usp. *Iz* 62,1-3).

Danas gledamo u Boga, *koji je postao djetesce*, i znamo da se čovječanstvo u kojem je rođen neće više zvati «*Napuštena*»; zvat će ga «*Moja milina*», jer to dijete koje se rađa za nas kod Boga Oca je Sin kojega ljubi, Ljubljeni (*Mt* 3,17). *Danas gledamo u Boga, koji je postao djetesce*, i znamo da se ova naša zemlja neće više zvati «*Opustošena*»; zvat će je «*Udata*», jer, Kristovim rođenjem, naša je zemlja sada zauvijek zemlja Sina Božjega (usp. *Iz* 62,4). Danas mi, koji gledamo u Boga, *koji postade djetesce*, povijeno i položeno u jaslje, promatramo očima vjere svoga Spasitelja, prihvaćamo Krista, častimo Gospodina (usp. *Lk* 2,11-12).

U divnom otajstvu rođenja, očitovanju slave Božje u nebranjenoj i nedužnoj malenosti djeteta, Sin Božji postao je naš mlađi brat i mi smo, po milosti mlađa braća svevišnjega Sina Božjeg, Radujmo se, braćo i sestre!

«**Gospodin pogleda na neznatnost službenice svoje**» (*Lk* 1,48)

Upravimo sada, draga braćo i sestre, svoje oči na Presvetu Djevicu Mariju, približimo se otajstvu milosti koje je *Gospodin* izveo u njoj, promatrajmo to što je *Bog, njezin Spasitelj, učinio za svoju neznatnu službenicu*.

Promatramo li je njezinim očima, Marija je «*službenica Gospodnja*», *zadnja među malenima koje Bog uzdiže, među gladnima koje Bog puni dobrima, među bogobojažljivima u Izraelu na koje Bog, od koljena do koljena, iskazuje svoje milosrđe* (usp. *Lk* 1,46-55). Može uistinu uskliknuti: *Bog moj, sve moje!*

Promatramo li je očima njezine rođakinje Elizabete, Marija je *blagoslovljena među ženama, majka našega Gospodina, žena blažena jer povjerova* (usp. *Lk* 1,42.45). Ona će nam, međutim, odmah reći: *duša moja veliča Gospodina*. A mi znamo da ona govori: *Bog moj, sve moje!*

Promatramo li je očima Neba, Marija je za nas puna milosti, žena kojoj je Bog podario svoju milost (usp. *Lk* 1,28-30). I mi osjećamo odjek njezina glasa: *Moj Bog, sve moje!*

Promatramo li je očima svoga serafskoga oca, svetog Franje, onda s njim govorimo: «Zdravo Gospodarice, sveta Kraljice, Bogorodice Marijo, ti si Djevica koja si postala Crkvom, i izabrana od presvetog Oca na nebu da te posveti s Presvetim Sinom svojim i Duhom Svetim Utješiteljem. U tebi je bila i jest sva punina milosti i svako dobro», (PD). Ona će nam, međutim, odmah odvratiti: «*Bog moj, sve moje!*»

Mariji iz Nazareta punina se milosti objavljuje u otajstvu majčinstva koje, budući da je među svim majčinstvima najistinskije, i u isto vrijeme najneobičnije, jer ta majka nikada nije upoznala muža, i onaj kojega će roditi začet je u njezinu djevičanskom krilu po Duhu Svetomu.

Plodna neplodnost slugu Božjih, Abrahama i Sare (usp. *Post* 17,15-22; 18,1-15), Manoaha i njegove žene (*Suci* 13,1-25), Elkane i Ane (*1Sam* 1,1-20), bila je za izraelski narod snažno Bogojavljenje Gospodnje moći, očitovanje njegove slave, objava njegove milosti, njegova milosrđa, njegova spasenja: Izak, Samson i Samuel sinovi su milosti Božje. Sada djevičanstvo Marije iz Nazareta dovodi do krajnjih granica neplodnost nerotkinjâ i njezino djevičansko majčinstvo naviješta da je plod njezine utrobe plod milosti Božje, milosrđa Božjeg, ljubavi Božje. Marijino djevičansko majčinstvo govori svim pokoljenjima: «*Bog moj, moje sve!*»

Potpunost Boga u našem životu – *Bog moj, sve moje!* – draga braćo i sestre, objašnjava danas naše posvećenje Gospodinu u siromaštvu, poslušnosti i, posebno, u zavjetu čistoće; zavjet koji u očima sviju predstavlja našu željenu neplodnost, prinos našeg života koji oponaša pashalnu žrtvu – žrtvu potpunu – našega Gospodina Isusa Krista i djevičanskog siromaštva njegove presvete Majke. S Kristom, umrlim i uskrslim, s Djevicom Marijom, Majkom Božjom i majkom našom, s našim bratom Franjom Asiškim, i mi, svojim životom u čistoći, zavjetovanim pred svima, recimo danas: «*Bog moj, sve moje!*»

Zaključak

U ovom danu, iz srca svakog brata i sestre, neka se uzdigne sve do Božjeg prijestolja molitva hvale, protkane riječima hvalospjeva Djevice Marije, jer je Svemogući u nama učinio silna djela, njegovo je ime sveto i njegovo milosrđe dolazi do njegovih vjernika od pokoljenja do pokoljenja.

Neka nas uvijek prati blagoslov Serafskog Oca. *Čestit Božić!*

Rim, 8. prosinca,

Na svetkovinu Bezgrješnog začeca BDM,

Kraljice i Majke Reda manje braće!

Fra José Rodríguez Carballo ofm
Generalni ministar

IL MINISTRO GENERALE
DELL'ORDINE DEI FRATI MINORI

Roma, 14/09/2004

Dragi provincijalni ministre,

Ovim ti želim zahvaliti za Tvoj dolazak na ukop pok. fra Antonia Franjića, Generalnog vikara našega Reda. Time si iskazao ne samo da je on pripadao i Tvome narodu, već jednom većem i snažnijem Bratstvu u kojem međusobno poštivanje ni smrt ne može uništiti. Zahvaljujem za izraze sućuti i tvoju blizinu u trenucima boli ali i zato što smo zajedno mogli hvaliti Gospodara života za veliki dar što nam ga velikodušno daje u našem bratu fra Antoniju.

Uz bratski pozdrav Tebi i svoj braći u Provinciji!

Fra José Rodríguez Carballo
Fra José Rodríguez Carballo, ofm
Genera(l)ni ministra

Fr. Zeljko Tolic, ofm
21000 Šplit
CROAZIA

Via S. Maria Mediatrice, 25
00165 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.6.684919 / Fax 39.6.6380292

T

IL MINISTRO GENERALE
DELL'ORDINE DEI FRATI MINORI

Rim, 1. studenoga 2004.

Fra Željko TOLIĆ
Trg Gaje Bulata 3
21000 SPLIT
CROAZIA

Prot. MG 148/04

Dragi brate Željko,

Gospodin ti dao mir !

Po povratku u Rim, nakon što smo doživjeli bratske trenutke u Hrvatskoj i Sloveniji, osjećamo potrebu zahvaliti na ugodnom boravku i bratskom ozračju u Vašoj sredini.

Posebnu zahvalnost osjećamo prema tebi, dragi fra Željko, jer nas svaki put obdaruješ bratskim prijamom i svojom darežljivošću. Takva bijaše ona večer po dolasku sa zrakoplovom a posebno onaj dan kad smo se opuštено vozili brodicom po koruatskom arhipelagu kao i sve ostalo vrijeme boravka među vama.

Za sve lijepo koje smo doživjeli u *Lijepoj* vašoj i našoj bratski zahvaljujemo i ujedno srdačno pozdravljamo i molimo Svemogućega da vas sve blagoslovi.

Mir i dobro

Fra Jose R. Carballo,
Generalni ministar

Via S. Maria Maddalena, 25
00165 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.6.684919 / Fax 39.6.6384292

Svoj braći Provincije u domovini i inozemstvu

*Veselje ti navješćujem, puče kršćanski
Jerbo se kralj u Betlemu rodi nebeski
(Veselje ti navješćujem)*

Veli se da je slavni talijanski umjetnik Michelangelo, nakon što je dovršio svoga Mojsija, sav sretan i ozaren dohvatio čekić i udario Mojsija po koljenu govoreći: “*Mojsije govori!*”! Iako je bio besprijekorno oblikovan, Mojsije ipak nije progovarao; hladni je mramor kao hladni grob šutio!

Nešto slično, samo prije, mnogo prije Michelangela i njegova Mojsija, u samo praskozorje roda ljudskoga, Gospodin Bog, najveći Umjetnik i Tvorac čitavog svemira, zastao je pred krunom svoga stvaranja – pred čovjekom. Pismo veli da ga je stvorio na svoju sliku i priliku i da je udahnuo u njega klicu svoga božanskoga života. I nakon što ga je stvorio, odmarao je svoj pogled i čekao odgovor. Ali, ne dugo. Čovjek nije bio hladni mramor, kao Michelangelov Mojsije, pa je uskoro progovorio. Kako? Pa, najgore što je znao i umio, jer je progovorio ohološću. Prekršio je, obezvrijedio i odbacio je Božju zapovijed, jer je – stoji na prvim stranicama Biblije – uzeo sa stabla s kojega mu je bilo zabranjeno uzimati. Neka je alegorija, neka je simbolika, neka je bilo što, ali poruka je jasna: *čovjek je počinio grijeh kojim se odmetnuo od Boga*. Drugim riječima: rekao je Bogu “NE”! Sudbonosno i tragično “Ne”! Ili još jasnije: činom kojeg je učinio kazao je Bogu: ne trebaš mi! Ne treba mi tvoja ruka, tvoja ljubav, tvoja toplina i tvoja blizina; ne treba mi tvoja moć i slava, tvoje očinstvo i skrbništvo; sam ću uređivati svoj život i bit ću svoj gospodar i svoj bog; živjet ću od danas do sutra, i svakako i nikako, ali živjet ću sebi a ne Tebi, kako se meni sviđa i odgovara.

Posljedica je, znademo, bila velika: pukao je onaj prvotni sklad i prijateljstvo između čovjeka i njegova Stvoritelja. Na svijet se spustila mrkla noć i započela je strašna igra između dobra i zla, između neba i pakla, između božanskog i đavolskog; igra koja traje i danas i koja će prestati tek kad zatrubi trublja Sudnjeg dana.

I našavši se sam bez Boga, bez svog smisla i uporišta, čovjek je ubrzo osjetio svu tu strahotu noći i užasno prokletstvo odsutnosti Božje. Sve što je vidio bila je noć, sve što je osjećao bilo je beznade, sve što je doživljavao bio je očaj. Svoju glad za svjetlom, istinom i Božjom blizinom pretvorio je u bolan krik upravljen suncu i onomu koji stoluje na nebesima. Njegovi vapaji za Spasiteljem razdirali su nebesa; tražio je Spasitelja, molio je za Izbavitelja!

I poznato nam je kako je Bog odgovorio i što je poduzeo. Iako je onaj čovjekov “Ne” bio doista velika uvreda, u Božjim planovima čovjek, ipak, nije bio odbačen. Bog ga nije odbacio niti ga je prekrizio. Naprotiv! Na veliku uvredu odgovorio je velikim praštanjem i istim takvim obećanjem: obećao je Mesiju koji će u *punini vremena* podići Adamovo potomstvo i izbrisati onaj tragični “Ne” i koji će izgovoriti pravi i neopozivi “DA” i tako ponovno, zauvijek i vječno sprijateljiti Boga i čovjeka.

I dok je mirna tišina svime vladala, i noć brzim tijekom stigla do sredine puta svoga, jurnula je – veli Knjiga Mudrosti (18, 14-15) – Božja svemoguća Riječ s nebesa, s kraljevskih prijestolja! I nakon što je jurnula, ta je Riječ – nadopunjuje sv. Ivan (Iv 1, 14) – tijelom postala i nastanila se među nama! Vječni Bog je, dakle, ušao u povijest i postao čovjekom; učovječio se u krilu Djevica iz Nazareta. To je vijest koja izaziva vrtoglavicu; događaj koji svijet stavlja naglavačke i sve nas ostavlja sitnima i nemoćnima da shvatimo tu tajnu i toliku rasipnost ljubavi onoga koji je sam Ljubav.

Pa ipak, kako god i koliko god to bilo čovjeku neshvatljivo, poruka je jasna: u Kristu, utjelovljenoj Riječi, sve nam je Otac rekao; u Kristu, svome ljubljenom Sinu, sve nam je Otac darovao; u Kristu, božićnoj radosti za sav narod (Lk 2, 10), *Svjetlost nas je obasjala, rodio nam se Gospodin i nazvan je imenom: Divni, Bog, Knez mira, Otac budućega vijeka, čijem kraljevstvu neće biti kraja* (Božićna zornica, Ulazna pjesma).

Uz događaj Božića u franjevačkoj je tradiciji nezaboravna i za nas franjevce poučna i uvijek poticajna priča s franjevačkog izvora, iz Greccia, gdje je tri godine prije svoje smrti Franjo upriličio žive jaslice. Sjetimo se: *Da bi što je moguće svečanije proslavio uspomenu rođenja Djeteta Isusa i razbudio pobožnost – veli Sv. Bonaventura (Životopis svetog Franje, X, 7), od Vrhovnog je Svećenika zamolio i dobio dopuštenje da se ne bi shvatilo kao neka novotarija. Dao je napraviti jaslje, donijeti slame, dovesti vola i magarca. Pozvana su braća, zgrnuo se narod, šuma je odjekivala klicanjem. Ta je sveta noć po mnogobrojnim zublama, po glasnim i gromkim pjesmama i sjaju postala vrlo svečana. Čovjek je Božji, obuzet pobožnošću stajao pred jaslama. Bio je obliven suzama i ispunjen radošću. Ispred jaslala se slavila svečana misa, a Kristov đakon Franjo pjevao je Evanđelje. Nakon toga je nazočnom puku propovijedao o rođenju siromašnog kralja. Kad ga je htio nazvati imenom, zbog nježne ga je ljubavi nazvao Batlehemskim Djetešcem.*

Draga braćo! Odgovarajući na Božji poziv, odriješili smo konop od rodne obale i ušli u Red manje braće. Neki o prvoj, a neki o jedanaestoj uri. Postali smo tako sljedbenici i suputnici. Sljedbenici Krista Gospodina, suputnici braći koju nam je Bog darovao. Prihvaćajući i živeći ovaj način života naša osobna povijest, svijet koji nas okružuje, naše intimne želje, naše nade i

napori, sve što jesmo i što želimo biti, sve što je oko nas i u nama... sve – baš sve je označeno svjetlom Kristovim i životom koji je Krist. Ne znamo gledati u nas same, ako ne gledamo njega; ne možemo objasniti svoje postojanje, ako ne pođemo od njega; nesposobni smo u nama probuditi nadu, osim preko njega; nemoguće je živjeti ovaj način života, ako ne učimo od njega; nemoćni smo zamisliti naš svijet, ako ga ne osvjetljuje Kristovo svjetlo, obasjava Kristova milost, prihvaća Kristova nježnost, blagoslivlja Kristova ljubav i prožima Kristov život. Krist, dakle, u svemu i nadasve, prije svega i nakon svega!

Velik je poziv na koji nas ljubav Božja poziva i velika slabost nas pozvanih. Stoga u ime svih i za sve navodim ovu Franjinu molitvu:

Svemogući, vječni, pravedni i milosrdni Bože, daj nama bijednicima da poradi tebe činimo ono što znamo da ti hoćeš i da uvijek hoćemo što se tebi sviđa; da bismo, iznutra očišćeni, iznutra prosvijetljeni i ognjem Duha Svetoga raspaljeni, mogli slijediti stope tvoga ljubljenoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista i da uzmognemo, Svevišnji, samo po tvojoj milosti doći k tebi koji u savršenom Trojstvu i jednostavnom Jedinstvu živiš i kraljuješ te uživaš slavu kao svemogući Bog po sve vijeke vjekova... Amen.

U želji da vas Božić i božićni blagdani zateknu *budne u molitvi i raspjevane Njemu na slavu*, želim vam, draga braćo, čestit i blagoslovljen Božić i božićne blagdane, a Novu Godinu Gospodnju 2005. ispunjenu svakim blagoslovom nebeskim i zemaljskim! Po zagovoru Bezgrešne Djevice Marije, majke betlehenskog Djeteta i Majke naše, bilo tako!

Fra Željko Tolić, *provincijal*

Kronika o. Provincijala

13. lipnja 2004.: *Omiš* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na blagdan sv. Ante.

15.-18. lipnja 2004.: *Rim* – O. Provincijal na obrani teze fra Dragana Nimca.

21.-23. lipnja 2004.: *Split* – Definitorijski sastanak.

26. lipnja 2004.: *Manastirine-Solin* – O. Provincijal na ređenju naših ovogodišnjih mladomisnika: fra Ivice Jurića i fra Denisa Šimunovića.

1. srpnja 2004.: *Visovac* – Dan Provincije.

15. srpnja 2004.: Presveti Otkupitelj, zaštitnik Provincije; *Visovac* – O. Provincijal na oblačenju naših novaka: fra Danijel Kalaševića, fra Josipa Zelenike, fra Ivana Rožića, fra Kristijana Čikeša, fra Mihovila Klarića.

16. srpnja 2004.: *Runović* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na blagdan Gospe od Karmela.

20. srpnja 2004.: *Metković* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na blagdan sv. Ilije.

21. srpnja 2004.: *Split* – O. Provincijal se susreo sa splitskim gradonačelnikom gosp. Miroslavom Bulčićem u njegovu uredu.

26. srpnja 2004.: *Žaborić* kod Šibenika – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na blagdan sv. Ane.

28. srpnja 2004.: *Split* – Definitorijski sastanak.

30. srpnja 2004.: *Kiseljak* – O. Provincijal na posveti crkvice kod Školskih sestara Mostarske provincije.

2. kolovoza 2004.: *Imotski* – O. Provincijal predvodio i propovijedao na večernjoj misi na blagdan Gospe od Anđela.

5. kolovoza 2004.: *Knin* – O. Provincijal na 9. obljetnici vojno-redarstvene akcije *Oluja*; poslije podne kod župnika fra Ilije Mikulića u Čavoglavama gdje se igrala utakmica između *Vatrenih* i Čavoglava.

8. kolovoza 2004.: *Sinj* – O. Provincijal na Alci.

15. kolovoza 2004.: *Sinj* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na blagdan Velike Gospe u 18 sati.

16. kolovoza 2004.: *Vinjani* – O. Provincijal na proslavi zaštitnika župe.

26. kolovoza 2004.: *Visovac* – O. Provincijal učinio ispit novaka koji su završavali Novicijat.

28. kolovoza 2004.: *Visovac* – O. Provincijal primio privremene zavjete četvorice naše subraće koji su završili godinu Novicijata: fra Šime Radnića, fra Lukice Vojkovića, fra Bernarda Kasića i fra Ivana Šimunca.

1. rujna 2004.: *Split* – sastanak o. Provincijala s gvardijanima naše Provincije.

2. rujna 2004.: *Split* – sastanak O. Provincijala s PPIKS-om i SSO-om.

5. rujna 2004.: *Stablina* – O. Provincijal blagoslovio korpus kojega je za crkvu u Stablini izradio gosp. Ante Ivanković, zvani “Mita”.

6. rujna 2004.: *Međugorje* – O. Provincijal u posjeti braći koja su se spremala za doživotne zavjete.

8. rujna 2004.: *Šibenik* – O. Provincijal predvodio župsku misu i propovijedao na blagdan Male Gospe.

9. rujna 2004.: *Rim* – O. Provincijal na misi zadušnici za preminulog Generalnog vikara Reda fra Antonia Franjića.

12. rujna 2004.: *Solin-Split* – O. Provincijal prije podne predvodio misno slavlje i propovijedao na blagdan Gospe Velikog hrvatskog krsnog zavjeta; poslijepodne u 19 sati u crkvi Gospe od Zdravlja primio doživotne zavjete dvojice naše subraće: fra Kristiana Stipanovića i fra Roberta Josipovića.

20. rujna 2004.: *Split* – O. Provincijal na samostanskom okružnom kapitolu.

21. rujna 2004.: *Šibenik* – O. Provincijal na otvaranju kauze za proglašenje blaženom Službenice Božje Klare Žižić, utemeljiteljice Školskih sestara od Bezgriješne.

23. rujna 2004.: *Köln* – susret o. Provincijala s braćom iz kölnske nadbiskupije.

24. rujna 2004.: *Köln* – O. Provincijal nazočio sastanku pomoćnog kölnskog biskupa Trellea i njegovih suradnika s inozemnim pastoralnim djelatnicima; poslije sastanka susreo se s biskupom i đakonom Greweldingom, te razgovarao o našim misijama u kölnskoj nadbiskupiji.

26. rujna 2004.: *Sinj* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na obljetnicu mučeničke smrti našeg subrata fra Rafe Kalinića.

28. rujna 2004.: *Split* – Definitorijski sastanak.

29. rujna 2004.: *Kijevo* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao na blagdan sv. Mihovila.

30. rujna 2004.: *Šibenik-Karin* – zajedno s ekonom Provincije i ing. Ivom Sorićem, o. Provincijal razgledao tijek obnove samostana u Šibeniku (sv. Lovre) i u Karinu.

1. listopada 2004.: *Sinj* – O. Provincijal u našoj Gimnaziji nazočio oproštaju od profesorske službe dvojice naše subraće, fra Karla Bašića i fra Gabrijela Jurišića, i zahvalio im za dug i predan rad u odgojno-obrazovnoj službi Provincije; tom je prigodom blagoslovio i obnovljenu kapelu u našoj Gimnaziji.

4. listopada 2004.: *Split* – O. Provincijal u prigodi blagdana sv. Franje Asiškoga predvodio misu i propovijedao kod Školskih sestara na Lovretu.

6. listopada 2004.: *Sinj* – O. Provincijal na okružnom samostanskom kapitulu.

8. listopada 2004.: *Split* – O. Provincijal, zajedno s fra Josipom Grbavcem, u Slobodnoj Dalmaciji dogovorio feljton u prigodi 150. obljetnice javnosti naše Gimnazije.

9. listopada 2004.: *Šibenik* – O. Provincijal posjetio u fra Karla Krolu u bolnici i ostao s braćom na ručku u župskoj kući Gospe vanka Grada.

13. listopada 2004.: *Imotski-Sinj* – O. Provincijal prije podne nazočio okružnom samostanskom kapitulu u Imotskom; poslije podne u Sinju na sastanku i dogovoru s braćom oko proslave Gimnazije.

14.-15. listopada 2004.: *Split* – O. Provincijal na proslavi 100. obljetnice dolaska Školskih sestara u Split.

16. listopada 2004.: *Zagreb* – O. Provincijal predvodio misu i propovijedao u crkvi sv. Marka u prigodi obljetnice mučeničke smrti Ante Bruna Bušića.

19.-21. listopada 2004.: *München* – O. Provincijal u posjeti novom bavarskom provincijalu fra Maximilianu Wagneru; tom prigodom susreo se i razgovarao s većinom braće koja djeluju u nadbiskupiji München-Freising.

23. listopada 2004.: *Makarska* – O. Provincijal se, prema dogovoru susreo s ministrom znanosti, prosvjete i športa dr. Draganom Primorcem u našem Institutu i tom prigodom odigrao s braćom iz samostana nekoliko partija na balote.

25. listopada 2004.: *Split* – O. Provincijal na okružnom samostanskom kapitulu; u 19 sati dočekaio Generalnog ministra fra Jose R. Carballa i Generalnog definitora fra Šimu Samca u zračnoj luci u Kaštelima.

26.-28. listopada 2004.: *Trogir* – O. Provincijal na susretu OFM+10 Južnoslavenske konferencije.

3. studenoga 2004.: *Zagreb* – O. Provincijal u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti nazočio otvaranju višednevnog i putujućeg znanstvenog skupa o fra Andriji Kačiću Miošiću i tom prigodom održao pozdravno slovo. Organizator Simpozija bila je Akademija, a suorganizator naša Provincija.

4. studenoga 2004.: *Zagreb* – O. Provincijal se u Vojnom ordinarijatu susreo s vojnim ordinarijem msgr. Jurjem Jezerincem i Generalnim vikarom msgr. Joškom Šantićem.

5. studenoga 2004.: *Sinj-Makarska* – O. Provincijal na znanstvenom skupu o fra Andriji Kačiću Miošiću: u Sinju do podne, u Makarskoj poslije podne.

6.-8. studenoga 2004.: *Berlin* – O. Provincijal u posjeti subraći u berlinskoj nadbiskupiji.

8.-10. studenoga 2004.: *Untermarchtal* – O. Provincijal na redovitom jesenskom susretu s braćom koja žive i djeluju u Njemačkoj.

11. studenoga 2004.: *Köln* – susret s pomoćnim biskupom Trelleom i đakonom Greweldingom.

16.-17. studenoga 2004.: *Split* – Definitorijski sastanak.

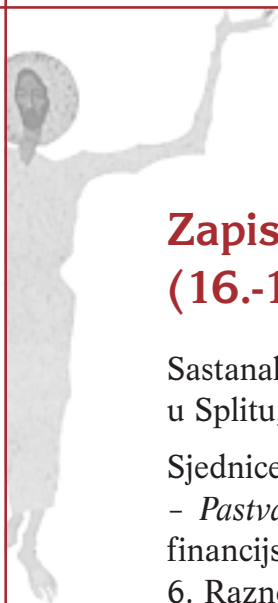
20. studenoga 2004.: *Split* – O. Provincijal prije podne na otvorenju Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu; poslije podne na blagoslovu i službenom otvorenju obnovljene biskupske palače.

21. studenoga 2004.: *Split* – O. Provincijal prije podne u konkatedrali sudjelovao biskupskom ređenju msgr. Martina Vidovića, Apostolskog nuncija u Bjelorusiji; poslije podne u 19 sati propovijedao u crkvi Gospe od Zdravlja u prigodi istoimenog blagdana. Misu je u prepunoj crkvi, uz asistenciju splitskog nadbiskupa i metropolitu msgr. Marina Barišića, predvodio novozaređeni nadbiskup msgr. Martin Vidović.

24. studenoga-9. prosinca 2004. – O. Provincijal u Argentini.

11.-12. prosinca 2004.: *Sinj* – O. Provincijal na proslavi 150. obljetnice naše Gimnazije.

14. prosinca 2004.: *Split* – Definitorijski sastanak.

Zapisnik definitorijalnog sastanka (16.-17. studenoga 2004.)

Sastanak Provincijskog definitorija održan je u samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu, 16.-17. studenoga t. g.

Sjednice su se odvijale prema sljedećem dnevnom redu: 1. Tematska sjednica – *Pastva u Njemačkoj*; 2. Primjedbe na zapisnik; Izvještaj o trenutnom financijskom stanju Provincije; 4. Provincijalov izvještaj; 5. Pristigli dopisi i 6. Razno.

U okviru tematske sjednice – *Pastva u Njemačkoj* – razmotren je prijedlog kölnske nadbiskupije o ukidanju pojedinih misija. Prema iznesenom prijedlogu dokinule bi se misije u: Bonnu, Leverkusenu, Mettmannu i Neussu.

Na poziv o. Provincijala, fra Božo Ančić je iznio problematiku vezanu uz osnivanje udruge u kojoj bi se nalazila sva braća koja žive i rade Njemačkoj. Osnivanjem udruge bi se izbjegle mnoge pravne nepogodnosti.

Potom se pristupilo zapisniku s prošle sjednice, koji je uz određene nadopune prihvaćen.

Nakon toga je Provincijski ekonom iznio trenutno financijsko stanje Provincije, a o. Provincijal podnio izvještaj.

Svi pristigli dopisi su razmotreni u sklopu kojih su napravljene slijedeće promjene: Fra Petar Milanović Litre – kapelan na njemačkoj župi St. Gabriel u Münchenu;

Fra Ante Vuk Buljan – duhovnik časnih sestara u nadbiskupiji München-Freising.

Ovogodišnji kandidat za đakonsko ređenje fra Domagoj Volarević određen je za Sinj gdje će obavljati pastoralni praktikum.

Sjednica južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM

Trogir, 27. listopada 2004.

U hotelu «Medena» (Trogir) 27. listopada održana je redovita sjednica Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM. Uz članove Konferencije, na sjednici su sudjelovali i fra Jose' Carballo, gen. ministar

Reda, fra Šime Samac, gen. definator te fra Ivan Matić, gen. asistent FSR-a i FRAME. Zbog pohoda njihovoj Provinciji na sjednici nisu bili fra Viktor Papež, prov. ministar iz Slovenije, i tajnik fra Robert Bahčič.

Fra Bernardin Škunca, predsjednik Konferencije, poslije molitve, pozdravio je sve prisutne, a osobito Generalnog ministra i fra Šimu. Kratko ih je izvijestio o radu Konferencije, napose o onom što je bilo na posljednjoj sjednici na kojoj je puno pažnje posvećeno zajedničkoj pripravi za doživotne zavjete i pripravi susreta OFM – 10, kao i traženju načina kako jubilej 800. obljetnice Reda dobro iskoristiti za produblјivanje franjevačke prisutnosti i djelovanja na našim područјima. Namjera je da se sve ono što se kani činiti u prigodi 800. obljetnice Reda ostvaruje u zajedništvu s cijelom franjevačkom obitelji u našim krajevima.

O radu sjednice kratko donosimo ono najvažnije.

Riječ Generalnoga ministra

Generalni je ministar zahvalio na pozivu i izrazio radost što je ovo već treći put da se kao generalni ministar susreće s našom Konferencijom. Osobito je zahvalio provincijalima i braći naše Konferencije što su prigodom smrti fra Antonija Franjića, gen. vikara Reda, svojim dolaskom na oproštaj i na sprovod iskazali takvu bratsku blizinu i solidarnost.

Kad je riječ o *jubileju 800. obljetnice Reda*, Generalni definatorij dorađuje program, a tekst će biti poslan svima već u prosincu. Nažalost, malo je prijedloga došlo od provincija i pojedine braće. Jubilej može biti veoma dragocjen za obnovu Reda i zato je važno ne ostati samo pri sporednim stvarima, nego umijeti prepoznati i prihvatiti ono bitno što cijelom Redu može pomoći da zaživi sve svoje bogatstvo.

Za godinu 2006. priprema se i Duhovni generalni kapitul (15. 09. – 01. 10. 2006.) kojemu je za generalnog tajnika imenovan fra Miran Špelič iz naše Konferencije, ali je potrebno da i svaka provincija te godine, prije Generalnoga, organizira i dobro pripravi svoj provincijski duhovni kapitul.

Izrazio je i zadovolјstvo što i naši provincijali smatraju da jubilej treba slaviti zajedno s cijelom franjevačkom obitelji, a i oni u Generalnoj kuriji rade na tom da se u svemu programira i surađuje s pripadnicima ostalih franjevačkih zajednica.

Obnova Generalne kurije – 1. rujna započeli su s obnovom koja je doista bila nužna, jer su instalacije i mnogo toga drugoga dotrajali. Sama je obnova zamišljena u tri dijela. Radovi dobro napreduju i nadaju se da će prvi dio biti dovršen do 1. siječnja 2005. godine. Nastoje ubrzati radove i štedjeti

gdje god se može. Braća iz cijeloga svijeta pokazuju solidarnost i odgovornost za našu središnju ustanovu, jer kurija je dom svih nas, i to doista možemo učiniti samo zajedničkim snagama. Generalni je ministar potaknuo i naše provincije da budu velikodušne. Sve doprinose treba slati na Generalni ekonomat s naznakom «za obnovu Kurije».

Generalni je ministar dao i nekoliko važnih informacija o situaciji u Redu. Završila svoj rad *Komisija za Grottaferratu*. To je složen problem, stoga i nije bilo moguće predložiti konačno rješenje. Komisija je predložila da se zgrada u Grottaferrati ne prodaje, jer se to sada ne bi isplatilo. Drugo, grupa stručnjaka koja ondje radi mora imati svoj prikladan prostor kako bi mogli nastaviti s radom. Ne bi bilo dobro da se integriraju u Antonianum, već bi radnu grupu trebalo staviti u neki drugi prostor u Grotti ili negdje u Rimu. Možda bi se mogla napraviti i prikladna kuća uz Generalnu kuriju. Naša zgrada u Grottaferrati može se vrlo dobro iznajmljivati.

General je izvijestio i o obnovi i promjenama *struktura u našem Redu*. Nažalost, zbog nedostatka broja braće devet jedinica Reda čeka da budu svedene na nižu razinu kao samostalne kustodije. U studenom će Generalni definatorij razgovarati o restrukturiranju konferencija. Stoga je potrebno da se i naša Konferencija izjasni želi li ostati u ovom sastavu. Svi prisutni provincijali su to potvrdili.

Potaknuo je Konferenciju da što prije prevede i izda nove GGSS. Fra Nikola Vukoja, tajnik Konferencije, izvijestio je kako je prijevod uglavnom gotov i da fra Velimir Blažević uspoređuje prijevod s konačnim latinskim tekstom što smo ga nedavno dobili.

General je našim provincijama zahvalio za velikodušnost kojom daju braću za misijske projekte i službe u Kuriji, ali je ponovno podsjetio kako nas blagoslov novih zvanja obvezuje da u tome budemo još velikodušniji jer su potrebe Reda doista velike. Pozvao je provincijale da razmisle može li neka od naših provincija ili možda Konferencija preuzeti misiju na Rodosu – jer Kustodija Svete Zemlje jednostavno nema braće za tu postaju.

Red nastavlja s novim misijskim projektima implantacije Reda. Tako se otvara misija u Sudanu i za nju su već spremna trojica braće, od kojih je jedan iz naše Konferencije, iz Provincije sv. Jeronima. Zatim projekt u Namibiji. Počele su pripreme za misijski projekt u Birmaniji i za njega će se tražiti braća iz Azije. Već imamo kandidata za red iz Rusije i Tajlanda.

Kako je Gen. kapitul 2003. godine odredio da se Gen. definatorij barem jednom u šestogodištu sastane sa svakom pojedinom konferencijom, bilo bi dobro već sada planirati takav susret za našu, a možda i Zapadnoslavensku konferenciju, u Asizu 1. i 2. prosinca 2005. godine. Za susret s Gen.

definitivno treba predvidjeti dan i pol. Na tom bi se susretu svaka konferencija temeljito predstavila i iskreno iznijela svoju situaciju, svoje probleme i izazove koji su pred njom da se zajedno mogu naći bolje smjernice života i rada.

Imajući na umu velik broj mlade braće koju naša Konferencija još uvijek ima, General je predložio i ponudio se da bi rado imao i jedan radni susret sa svom braćom u početnoj formaciji. Smatra to vrlo važnim i korisnim, a susret bi se mogao organizirati u 2006. godini.

Na kraju je General još jednom zahvalio za sve što naše provincije čine za Red i za Crkvu. Ohrabrio ih je da se ne plaše velikodušnosti, jer braća koja služe izvan provincija i pomažu poslanje cijeloga Reda postaju osobitim blagoslovom i samim provincijskim bratstvima. Ponovno je našim provincijalima preporučio brigu za Skotističku komisiju i za PAA, jer su u tim ustanovama braća naše Konferencije davali veliki doprinos. Zahvalio je i za trojicu naše braće koja su na službi u Gen. kuriji.

Zamolio je provincijale da što prije priopće u Kuriju koliko su odlučili pridonijeti za obnovu kako bi se moglo s tim računati u planiranju radova.

Osvrćući se na susret mlade braće OFM - 10 o. General je izrazio zadovoljstvo što je taj susret organiziran, a provincijali su istakli da je njegovo izlaganje bilo vrlo pogođeno, izazovno, stimulatивно za razmišljanje i izbore, te kao takvo veoma korisno. Osobito je važno da ih se stalno ohrabruje i potiče da izabiru i da se odlučuju za ono bitno, da se ne izgube u sporednim stvarima. Mladima treba tako govoriti, usuditi se isticati nužnost radikalnosti, jer naša neodlučnost i mlakost, naša osrednjost u njima mogu uroditi samo još većom mlakošću i osrednjošću. Valja priznati da najsnažnije uporište za mladu braću stoji u starijoj braći. Ako u njima dožive svjedočke ljude, onda će i oni rasti.

Doprinos za Generalnu kuriju

Provincijali su razgovarali i o doprinosu za obnovu Generalne kurije. Poslije razgovora i različitih prijedloga provincijali su odlučili da nitko neće dati ispod 50000 Eura, a tko mogne više rado će pomoći.

Povjerenik za pastoral zvanja

Kako je fra Viktor izvijestio Predsjednika da za takvu službu nema afiniteta, poslije razgovora i spremnosti fra Željka Tolića, koji je povjerenik za sveukupnu formaciju, odlučeno je da on preuzme i tu dužnost. Fra Bernardin je fra Željku srdačno i bratski zahvalio na toj velikodušnoj spremnosti.

Trajna formacija odgojitelja

Pokrenuto je i pitanje trajne formacije odgojitelja i na razini Konferencije. To je bilo odlučeno na susretu svih naših odgojitelja prije nekoliko godina u Samoboru. Svakako je to vrlo važno pitanje i njemu treba posvetiti punu pažnju, ali se trenutno čini još važnijim kako mladoj braći koja poslije života u odgojnim ustanovama prvi put dolaze u mjesna bratstva gdje ih čekaju mnoge aktivnosti. To pitanje ni u kom slučaju nije jednostavno i zaslužuje vrlo ozbiljan i studijski pristup.

Danas se puno govori o duhovnim pratiteljima mlade braće, ali ni to nije jednostavno jer to se nekome ne može nametnuti odozgor. Nije bitno davanje prevelike važnosti nazivu toga, već valja shvatiti kako se mladoj braći treba posvetiti osobita briga. Jasno, potrebno je još više posvetiti pažnju ozbiljnosti početne formacije u odgojnim ustanovama, ali valjalo bi i gvardijanima pomoći da umiju mladoj braći koja dolaze u njihova bratstva biti od pomoći. Nažalost, pomalo se gubi mjesto duhovnika i ispovjednika, a krize nastaju prije svega zbog krhkosti iskustva vjere. To će Tajništvo za formaciju i studije trebati ozbiljno promisliti i predložiti neka moguća rješenja.

Franjevački institut za kulturu mira

Fra Bože Vuleta, voditelj Franjevačkog instituta za kulturu mira izrazio je svoju zabrinutost za budućnost Instituta. Provincijali su ozbiljno i odgovorno o tome razgovarali, iznosili rezultate rada Instituta, ali i probleme s kojima se suočava. Svi vrlo dobro uviđaju važnost i ulogu Instituta, ali i poteškoće u njegovu djelovanju. Naime, valja vidjeti koji su prioriteti, koje su stvarne mogućnosti i financijske podrške koje Institut može očekivati od nas. Kako Franjevački institut pripada VFZ-a, Konferencija o tome ne može sama odlučivati. Ipak, kako je OFM većina, i kako zapravo naše provincije daju glavni doprinos za rad Instituta, dobro je da Konferencija preuzme i glavnu inicijativu u rješavanju nekih pitanja. Naglašeno je kako se do sada zapravo nitko od odgovornih nije ozbiljno pozabavio funkcioniranjem i izradom programa Instituta. Fra Bože i njegovi suradnici čine što mogu, oni izlaze s projektima, ali do sada se nikad nije imalo vremena, na razini VFZ-a, ozbiljno proučiti i preispitati te projekte, nego ih se na brzinu prihvaćalo.

U ozbiljnom razgovoru provincijali su jednoglasno potvrdili kako je Institut kao takav vrlo važan i potreban za našu franjevačku prisutnost, ali opet treba nastojati da se stvaraju realni projekti. Treba odgovorno postaviti pitanje što hoćemo od Instituta i tko je nadležan za potvrdu projekata. Pri tome svakako treba paziti na prioritete i na naše stvarne mogućnosti, jer očito je kako se Institut ne može baviti svim mogućim pitanjima i problemima.

Želi li se da Institut i dalje ozbiljno radi valja imati na umu dva važna kriterija: - Institut treba biti «kreativan otok», koji ima i svoju određenu samostalnost planiranja i djelovanja, ali i: - da bude potpuno pod nadležtvom VFZ-a. To ne znači kočenje u njegovu kreativnom planiranju i djelovanju, nego pomaganje u pravom izboru projekata koji su realni za naše mogućnosti.

Pitanje će se pokrenuti na slijedećoj sjednici VFZ-a, a fra Bernardin će iznijeti naš stav i prijedlog da mu se pristupi studiozno i s osjećajem za realnost i naše mogućnosti.

Zajednička priprava za doživotne zavjete

Fra Nikola je izvijestio kako je fra Miron Sikirić, koji je ove godine bio koordinator priprave, poslao najvažnije podatke, a opširno će izvješće poslati kad na susretu s ostalim magistrima stvar prouči. On je bio spreman i sam napraviti izvješće, ali smatra da je ovako bolje. Stoga će o tome, kao i o pripravi za slijedeću godinu, biti govora kad dobijemo cjelovito izvješće fra Mirona.

Fra Ivan Matić – Generalni asistent FSR-a i FRAME

Fra Ivan je provincijale kratko izvijestio o reorganizaciji FSR-a i FRAME na području naše Konferencije. Trenutno je kod nas pet područja, a formira se i novo bratstvo za BiH koje će imati dva područja. U ožujku 2005. bit će u Rami skupština na kojoj će biti imenovano vodstvo novog bratstva. O svemu tome asistenti FSR-a vrlo su dobro obaviješteni i nadati se je da će to dobro i organizirati i o tome detaljno obavijestiti članove FSR-a. Bilo bi lijepo kad bi i provincijalni ministri mogli biti na toj skupštini u Rami.

I FRAMA će se reorganizirati, u čemu im je potrebna pomoć. Jasno, to ne znači kidanje i razdvajanje, nego samo bolje organiziranje.

Razno

Kako je bilo vrlo malo vremena za opširnije razgovore, dotaknuta su samo neka pitanja od kojih ćemo ovdje spomenuti samo ono najvažnije.

Fra Željko je predložio prevođenje i izdavanje vrlo dobrih priručnika «Povijest franjevačke teologije» i «Povijest franjevačke filozofije». Provincijali su podržali tu inicijativu i zamolili fra Željka da to učini u svojoj provinciji, a svi će izdanja rado prihvatiti.

Spomenuto je i izdanje «Franjevačkih izvora» na hrvatskom jeziku, što nije tako jednostavno, ali je već bitno da imamo barem one glavne izvore pa se treba pobrinuti za njihova izdanja.

Fra Nikola je izvijestio da prevodi RFF, a fra Velimir Blažević prevodi GG SS i dopunu GG KK. Jednako tako u tijeku je prijevod i izdanje franjevačkih priručnika o dijalogu i o ekumenizmu. Uskoro će poslati dopis kako bi provincijali mogli naručiti ta izdanja, izbjegava se gomilanje nepotrebnih knjiga. Stoga je zamolio sve provincijale da razgovaraju s braćom odgovornom za pojedina područja i da se dogovore koliko im je primjeraka Statuta, Konstitucija, Uredbi o franjevačkoj formaciji i tih dvaju priručnika potrebno.

Nakon sjednice su, na poziv fra Bernardina, svi članovi Konferencije s Generalnim ministrom i s fra Šimom pošli na večeru i na susret s mjesnim bratstvom i s braćom okupljenom na duhovnim vježbama u njihovu samostanu na Poljudu u Splitu. Fra Nikola Vukoja, tajnik Konferencije

SPLIT: Ređenje mons. M. Vidovića

U nazočnosti velikog broja biskupa, svećenika, redovnika, redovnica i ostalih vjernika, u splitskoj je konkatedrali sv. Petra na blagdan Krista Kralja (21. studenoga t. g.) zaređen za biskupa mons. Martin Vidović.

Biskupsko ređenje je podijelio mons. Angelo Sodano, papinski državni tajnik, a suzareditelji su bili mons. Vinko Puljić, kardinal i nadbiskup vrhbosanski te mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski.

Mons. Martin Vidović, sin Ante i Ivane, rođen je 15. srpnja 1953. godine na Vidonjima kod Metkovića. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu (Vidonje i Mlinište), a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Filozofsko-teološki studij započeo je na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj a završio na Papinskom učilištu Antonianumu u Rimu.

Specijalizirao je liturgiku na Papinskom liturgijskom institutu sv. Anselma, a crkveno i civilno pravo na Papinskom lateranskom sveučilištu. Za svećenika splitsko-makarske nadbiskupije zaređen je 1989. godine u Rimu.

Apostolskim pismom pape Ivana Pavla II. *Dilecta in Croata terra*, od 15. rujna 2004. godine imenovan je ninskim naslovnim nadbiskupom i apostolskim nuncijem u Bjelorusiji.

Budući da je taj dan bio i blagdan Gospe od Zdravlja, novoimenovani je nadbiskup, na prijedlog o. Provincijala, rado prihvatio predvoditi misu u 19 sati u crkvi Gospe od Zdravlja. Crkva je bila dupkom puna. Uz novog nadbiskupa, u konceleciji su sudjelovali splitsko-makarski nadbiskup i metropolita mons. Marin Barišić, o. Provincijal, koji je propovijedao, o. gvardijan i upravitelj svetišta fra Petar Milanović Trapo i drugi svećenici. Na

početku mise novog je nadbiskupa toplo pozdravio gvardijan fra Petar, a zatim mu je jedna djevojčica u ime župe predala buket cvijeća, kojega je nadbiskup Martin stavio pred sliku Gospe od Zdravlja. Tu nadbiskupovu gestu vjernici su popratili snažnim pljeskom. Na kraju mise, novom Apostolskom nunciju u Bjelorusiji, o. gvardijan je predao sliku Gospe od Zdravlja sa željom da ga Gospa čuva i štiti u njegovoj odgovornoj službi koju mu je povjerila Sveta Stolica.

Nakon euharistijskog stola i riječi, obojica su nadbiskupa došla za bratski stol kruha i riječi u samostanskoj blagavaonici. U blagovalištu *Razgovor ugodni naroda levitskoga* bijaše doista bratski i ugodan. Novi nadbiskup nije bio stranac među fratrima. Svi su poznavali njega i on je poznavao sve. Neke kao profesore iz Makarske, druge kao prijatelje. Nije zaboravio ni časne sestre, koje je tijekom večere pošao pozdraviti u sestrijskoj blagavaonici. Da posjeta nadbiskupa Martina bude upamćena i zabilježena, ne samo u samostanskoj kronici, nego i slikovno, donešen je fotografski aparat i napravljen zajednički snimak dvojice nadbiskupa s braćom iz samostana.

Na rastanku su braća zahvalila dvojici nadbiskupima za njihovo sudjelovanje na svetoj misi, a nadbiskupu Martinu zaželjela dobar i plodonosan rad u službi Svete Stolice. Danas u Bjelorusiji, sutra tko zna gdje. Po zagovoru Gospe od Zdravlja bilo tako!

SPLIT: Zaređen za đakona

Fra Domagoj Volarević zaređen je 28. studenoga t. g. za đakona. Ređenje je bilo u katedrali Sv. Duje u Splitu, a obavio ga je nadbiskup splitsko-makarski i metropolit, msgr. Marin Barišić.

Fra Domagoju čestitamo, a ujedno mu želimo obilje Božjeg blagoslova u njegovu daljnjem radu na dobrobit naše Provincije.

SINJ: Primljeni u postulaturu

Na svetkovinu Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije, 8. prosinca t. g. u sjemenišnoj kapeli u Sinju fra Petar Milanović Trapo, provincijski vikar, primio je deseticu kandidata u postulaturu: Josipa Kovčaliju, Josipa Lončara, Đina Matasa, Matu Milasa, Dragana Miličevića, Šimuna Radmana Livaju, Gorana Ratkića, Dražena Stojanovića, Ivana Šabića i Ivana Zadru.

Dok našim postulantima čestitamo ujedno im želimo obilje Božjeg blagoslova u duhovnom rastu i daljnjem radu.

Tamo i natrag

Bogoslovska priča fra Filipa Mimice
(događaje bilježio i u pero autoru kazivao fra Josip Sušić)

Uvod

Znalo se to od ranije da će bogoslovi kraj rujna i početak listopada provesti u Izraelu, ali kako se došlo do te odluke, malo je tko bio obaviješten. Hodočašće spada u logičan izbor objašnjenja te se nitko od sudionika nije dalje zamarao suvišnim pitanjima. Važan je odlazak u Izrael. Bilo je to ipak kao kada bi u jedno lijepo jutro netko nenajavljeno i iznenadno pokucao na vrata te ponudio neočekivanu pustolovinu usprkos mogućim negodovanjima i skeptičnim “protuizletnim” argumentima zbog uljuljanosti u svakodnevicu. Sve je dogovoreno u tajnosti, a sredstva su se sama od sebe pojavila (vjerojatno upornošću važnih ljudi klerikata) te nije bilo glavnog razloga za neodlazak. Ide se, a za ostalo nije ni važno!

Prvi dan

Toga dana (a sve prave priče počinju “toga dana”) vrijeme je bilo upravo ljetno-jesenje, u smislu što se u glavnom gradu Dalmacije u ranim poslijepodnevnim satima nije moglo ne oznojiti od klerikata do autobusnog kolodvora, što i nije pretjerano ugodno, dok se u kasnijoj verziji istoga dana, negdje kod “Macole”, nije dalo izdržati u kratkim rukavima, što također ne ostavlja ugodne uspomene. Ipak povorka od devetnaest ljudi sretno je stigla pred grad obavijen maglom i skriven u mraku, Metropolu, ponos Hrvatske, i sve ono što mu još pripisuju. Da devetnaestorica ne budu sami pobrinuo se čuvar samostana Gospe Lurdske, došavši po zavežalje i nekolicinu uvaženijih, dok su se ostali svojim silama probili do utočišta u kojem je velikan Antić boravio. Gozba pripremljena za devetnaesticu prijala je te se do kasno u noć prijateljski nazdravljalo i slavio budući pothvat. Našim junacima pridružio se i jedan velikaš makarskog samostana koji popuni i zaokruži broj na dvadeset. Ipak, odmor je svima bio prijeko potreban.

Drugi dan

Sutradan se na dostojan način prinijela žrtva te se, nakon jutarnje okrjepe, dvadesetorica raspršiše da čuju vijesti iz raznih dijelova Metropole. Svečani ručak bio je prigoda da se uz tjelesnu okrjepu još jednom podastre plan i raspored pohoda, jer je doživljaj ovisio o točnosti svakog pojedinca. A morali su djelovati i kao kolektiv. Pleso, uporište s kojeg smo uzneseni u zrak,

skrivalo je malu tajnu. Vodič naših zračnih koridora bio je – žena. Gospođa je bila veoma upućena u sve te stvari pa smo uz njezinu pomoć uspješno prošli prvu prepreku: čuvare ulaza u zračna prostranstva. Neki su se prvi put toga dana uhvatili u koštac s nebeskim gospodarima, turskim zmajevima koji su nas strelovitom brzinom prenijeli u svoje gnijezdo u Carskom gradu, u kojem smo radi dogovora proboravili nekoliko sati. Jedan nas je od tih zmajeva, još veći i strašniji od prethodnog, prenio u Obećanu zemlju. U znak pozdrava Tel Aviv nas je dočekaao milijunima upaljenih svjetala, dajući do znanja kako su junaci i borci za pravu stvar svugdje dobrodošli. Do našeg prvog uporišta stigli smo u ranim jutarnjim satima prevezeni posebnom kočijom, iznajmljenom baš za tu prigodu. Kočijaš Jamail, Jimi legenda, bio nam je vjerni pratilac kroz većinu naših pothvata te nas je zadužio svojom gostoljubivošću. Bio je za to i nagrađen.

Treći dan

Iako smo stigli u Jerušalaim u sitnim jutarnjim satima, nismo gubili previše vremena na spavanje. Isto smo se tako rano ustali i krenuli u osvajanje Bet-lehema. Nismo se doduše ni u snu nadali da će već na početku osvajanja Izraela jedan od dvadesetorice biti primoran ostati u hospiciju zbog iznenadne bolesti. Nismo ipak imali izbora: Bet-lehem danas mora “pasti”! Gradić koji danas nije ništa drugo doli predgrađe Jerušalaima bijaše opasan visokim zidinama, izgrađenim, ne u drevno doba, već u ovo današnje, u doba sukoba Židova i Arapa. Te strašne zidine su uskoro osvojene te su pobjednici slavodobitno pjesmom, čitanjem biblijskih tekstova i molitvom zahvaljivali Bogu na mjestu gdje se On prije dva tisućljeća rodio. Srebrna zvijezda na kojoj stoji napisano: “Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est” šuteći pozdravlja prisutnike te se veseli pjesmi i poljupcima naših junaka. Trenutak koji ostaje vječno zapamćen u srcima svakog iskrenog molitelja, pa makar ga vrijeme istisnulo iz sjećanja.

Osim Bazilike Rođenja u Bet-lehemu smo imali još štošta pokoriti: špilju sv. Jeronima, špilju mlijeka, pastirsko polje. To smo i učinili te je ulicama Bet-lehema odzvanjala pjesma i molitva na hrvatskom jeziku. Uspomena ne samo nama, nego i mještanima i slučajnim prolaznicima.

Nakon okrjepe i odmora u našoj utvrdi “Casa nova” izišli smo u osvajanje Jerušalaima. Grad u kamenu, naime, svaka je kuća i zgrada po židovskom zakonu morala biti ili izgrađena ili barem obložena kamenom, osvajali smo po četvrtima. Prvo je pala židovska četvrt, dio grada kojeg većma nastanjuju Židovi, dio koji je i najuredniji jer Židovi drže do toga. Za razliku od njih armenska i arapska četvrt obiluju nečistoćom i smećem te odudaraju izgledom

od židovske, u tolikoj mjeri da bi neupućeni rekli kako to nije isti grad. Kulturološki gledano, možda uistinu i nije. Na prijelazu iz židovske u arapsku četvrt ispriječio nam se Zid plača, kojeg smo također osvojili, ali bez snimanja pobjedničkih fotografija jer je već počeo Šabat, a ujedno se slavio i Dan pomirenja, Jom Kipur te bi fotografiranjem na taj dan izbila pobuna istinskih Židova. Još smo se do kraja petog sata uspjeli probiti do Bazilike sv. Groba, ali toga dana nije nam bilo suđeno unići u najsvetije mjesto svekolikog kršćanstva. Zbogom mjesto najuzvišeniije, zbogom do sutra!

Došavši u naš gostinjac razvedrili smo ionako razgaljene duše lomljenjem kruha, ali ni umorno tijelo nije patilo, već se, okrijepivši se talijanskom kuhinjom, odalo dokoličarenju i ugodnim razgovorima prije nego što je smireno otišlo na počinak.

Četvrti dan

Mnogo stvari je trebalo danas izvršiti pa smo već rano izjutra bili na nogama i spremni za polazak. Naoko neosvojiva Maslinska gora, koja se u kasnim večernjim satima prijeteći uzdizala prema nebesima, ujutro je, obasjana toplim zrakama jesenjeg (ali kao da je bilo ljetnog) sunca, izgledala nevino i blago se smješkala svim posjetiteljima željnim njenih bogatstava. Evala ti, goro! Dolazimo! Prije bilo kakvog manevra u obilasku svete gore pohodili smo nuncijaturu u čijoj se kapelici nalazi oltar našeg velikana sv. Nikole Tavelića. Pjesma ni ovdje nije izostala.

Vidikovac na gori s kojeg puca divan pogled na Jerušalaim bio je poprište “nemilih” događaja u kojima je srećom stradala samo jedna deva. Ostala sveta mjesta Maslinske gore (crkva na mjestu gdje je Gospodin naučio učenike molitvu Očenaša, Viri Galilei, Dominus flevit, Getsemanski vrt, Špilja molitve apostola, Grob BDM) redom smo pohodili spominjući se na svakom događaju iz Evandjelja te slaveći i blagoslivljajući Boga na hrvatskom jeziku što je izazvalo radost i ugodu starosjediocima i slučajnim namjernicima baš kao i u Bet-lehemu. O jeziče hrvatski, nipošto nisi najmanji među jezicima jer na tebi se pjevaju pjesme koje razgaljuju svijet. U to je došlo i vrijeme ručku što je značilo odlazak preko Cedrona i povratak u naše konačište.

Nakon poslijepodnevnog odmora i pregrupiranja snaga naši su se junaci uputili u Dvoranu Posljednje večere. Nažalost, objektivnim razlozima zapriječeni, nisu uspjeli osvojiti to sveto mjesto jer oba ulaza bijahu blokirana pobožnim Židovima koji upućivahu svoje molitve Višnjemu te pored njih ne mogosmo proći. Zato smo se uputili u kapelu uz Dvoranu nazvanu Ad Coenaculum gdje smo proslavili Boga i okrijepili duh Euharistijom. Vidjesmo tada i Baziliku Usnuća BDM, a onda smo se svom odlučnošću uputili na sveti Grob.

Na trgu kod ulaznih vrata nas je dočekaao i onaj koji bijaše bolestan, ali koji ozdravi te smo po prvi put mogli u punoj snazi djelovati i nešto osvojiti. Pred Bazilikom nam je voditelj još nešto govorio, ali njegove riječi zamirahu pred tolikom svetošću. Uđosmo. Iako tama Bazilike bijaše uštkavana tek voštanim svijećama, ipak je sve odisalo svjetlošću. Crvena stijena na ulazu, mjesto gdje Isusovo tijelo bijaše položeno nakon smrti na sam dodir oživljava uspomene, javljaju se blic-slike svih filmova, svih osobnih predodžbi, svih molitava vezanih uz skidanje s križa te plač BDM s mrtvim Isusom u krilu. Odjednom dopru do nas glasovi molitvenih pjesmi grčkih redovnika koji su upravo molili Večernju na Kalvariji. Nastavljamo s upoznavanjem Bazilike, ali sve se više budi u nama neki osjećaj rascjepkanosti, osjećaj odvojenosti, posesivnosti. U isto vrijeme u zraku lebdi neki neobjašnjivi mir, spokoj, blaženstvo. Podijeljenost naših vlastitih osjećaja potiče nam razum da shvati zbog čega toliko crkvi ima barem nešto iz Bazilike. Kripte, freske, stropovi, podovi, stupovi,... sve pripada nekoj konfesiji. I franjevci imaju svoju kapelicu koja nekoć bijaše velebna sakristija Bazilike, a nasuprot nje, u prezbiteriju Bazilike, poput djeteta u krilu majke, sklonila se kapelica sv. Groba. Kupola ponad nje stvara sliku otvorenih nebesa te uistinu izgleda kako je ovaj Hram, koliko god uzvišen bio, samo podnožje Božjim nogama. Nema gužve pa smo odlučili unići. Prestaje svaki razgovor. Tišina je prekidana samo pjesmama pravoslavnih monaha, čiji glasovi nejasno dopirahu do sv. Groba. U iščekivanju su se osjećaji opet razdvojili te s jedne strane bijasmo radoznali zbog spoznaje da stupamo u najsvetije mjesto, a s druge strane nas vjera potičaše na pobožnost i poniznost zbog pristupa tom istom mjestu. Ući je bilo moguće samo pognut jer portal, koji je dijelio dvije prostorije, bijaše poprilično nizak. I onda... ništa! Nekakva ploča, svijeće, milodari,... Razočaranje! Nestalo je onog znatiželjnog uzbuđenja, koje se javilo pred samim ulazom. Ali kad smo već ovdje, možemo i kleknuti i izmoliti koju molitvicu, samo reda radi. I dok molitvice strelovito prolažahu preko poluotvorenih usnica, kad je duh oslobođen znatiželje, dotakavši prstima sarkofag u kojem se nalazi sveta ploča i naslonivši umorno tijelo na njega, nešto je provalilo iz najdubljih kutaka srca i obuzelo i tijelo i duh. Nezaustavljiva bujica osjećaja potekla je kotrljajući i rušeći svako kamenje sumnje i razočaranja, goneći ih u more nepovrata. Sve radosti i sva olakšanja zbog položenih ispita, tisuće nota i akorda iz Beethovenovih simfonija, prelijevanja svih postojećih boja, ostvarenje svih ciljeva dogodilo se u tom trenutku. Snažna sila obuzela je duh i ponijela ga u neslućene visine držeći ga sigurno u svojoj blagoj ruci i smiješeći mu se milijunima smiješaka majki, očeva, djece, dragih osoba. Stotine godina prošlo je u jednom trenutku, stotine tisuća kilometara prevaljeno je u sekundi, neprojeno mnoštvo ljudi se susrelo i srdačno pozdravilo,... O Bože, gdje smo mi ovo? Vojska

sastavljena od najpozvanijih junaka poražena je jednim grobom. Više nismo turisti, nipošto to više nismo. Sada smo hodočasnici! Više nismo vojska kojoj je cilj pribaviti sebi slavu, nipošto to više nismo. Sada smo Božja horda koja želi proslaviti Njegovo Ime do krajnjih granica ove Zemlje! I na Mars ćemo ako ustreba!

I tako se na tom mjestu završila jedna pustolovina, a druga, još veća i snažnija od one prve, je započela i nastavit će se do konca naših života. Te smo večeri još jednom otišli na Maslinsku goru. Još smo jednom prešli preko slavnoga Cedrona i uputili se na bdijenje u bazilici koja štuje mjesto na kojem se Krist krvavo znojio u svojoj tjeskobi. Mjesto koje će zapamtiti i sve naše tjeskobe, predane Njemu da ih On ponese sa sobom.

Peti dan

Danas je u planu obići još neke dijelove Jerušalaima koji imaju svoju religioznu, za nas kršćane važnu, povijest, bilo da se spominju u Evandeljima, bilo da im pobožna tradicija pripisuje neki događaj. Tako smo vidjeli Ribnjak s pet trjemova u kojem je Isus izliječio bolesnika koji nikako ne mogaše prvi stići do vode (vidi Iv 5, 1-18). Uz nju se nalazi crkva Svete Ane gdje je po predaji rođena BDM. Istog smo jutra molili u Kapelici bičevanja i Kapelici osude te smo ulicama grada s velikim križem u naručju obavili križni put. Na tom putu su nekoliko postaja uz nas išli i hodočasnici iz Kine (ili Koreje ili Japana). Nezaboravno iskustvo!

Poslijepodnevni raspored predvidio je sv. Misu u franjevačkoj kapelici u Bazilici sv. Groba te posjet sjedištu Kustodije Svete zemlje i ugodni razgovor s kustosom. Jasno, bilo je i više slobodnog vremena da se svatko još jednom uznesu u duhu na mjestu koje mu ostavi najljepše uspomene.

Šesti dan

Odlazak iz Jerušalaima na jug ostavljao je gorak okus zbog napuštanja tako svetog mjesta, ali je isto tako bio i uzbudljiv zbog očekivanja nepoznatog. Odredište je mjesto starozavjetnog saveza – Sinaj, sveto brdo, uzvišica na jugu sinajskog poluotoka, mjesečeve zemlje. Ali, prije je valjalo obići značajna mjesta židovske povijesti: Kumran i Masadu. Temperatura koja nas je zapljusnula kad smo izišli iz autobusa nije nimalo ugodna, no želja za upoznavanjem i gledanjem novih sadržaja potisnula je eventualno pregrijavanje u drugi plan.

Nakon tih mjesta o čijoj povijesti svi znamo, na putu za Sinaj nam se ispriječilo Mrtvo more. Problem? Pa i ne baš. Moguće ga je i propješačiti.

Nekolicina odvažnijih se odlučila, unatoč upozorenjima o visokoj gustoći mineralnih soli i visokoj temperaturi, na kupanje. Prvotna nelagoda odmah se preobrazila u čuđenje i ushićenost radi dvije stvari. Prvo: nemoguće je potonuti tako da se kupanje sastojalo od sjedenja na površini. Drugo: umjesto pijeska na dnu mora rukom se grabi – sol. Neobične pojave svojstvene samo tom području. Ipak, valja nam ručati i poći u Egipat, zemlju faraona. Vožnja do juga mjesečeve zemlje trajala je nekoliko sati te smo mogli uočiti koliko je voda važna za život, što baš nismo do sada na taj način mogli spoznati. Nepregledne pustinje svud oko nas, sažgana zemlja, prizor osvježen samo oazama datula nipošto ne ostavlja ugodan dojam.

Stigli smo u prenoćište na Sinaju u predvečerje te, okrijepivši se večerom, uputili se na počinak.

Sedmi dan

Ovaj je dan započeo veoma rano. Ustali smo u dva sata ujutro hoteći osvojiti sam vrh Sinaja. Uspon je trajao devedesetak minuta, a na vrhu nas je dočekala studen i mrkli mrak te smo uistinu mogli samo sjediti ili stajati na jednom mjestu i razmišljati jer nismo mogli vidjeti jedan drugome lice. I onda se čovjek zapita kako li je narodu bez svjetlosti gdje se ne vide ljudska lica. Slika kao iz pakla. Ali onda se s istočnih sinajskih vrhunaca uzdigao zlatni kolut, sunce, izvor svjetla i topline te obasjao tužna lica i zagrijao ozeble udove. Sunce isto kao i naše, ali tek kada ga čovjek toliko treba, kao mi u tom trenutku, tek tada zapravo shvati što ono znači.

Silazak je tekao bez ikakvih problema bez obzira na temperaturu koja je sve više rasla. U podnožju sinajskog vrhunca sagrađen je samostan sv. Katarine nad grmom koji u pustinji pred Mojsijem goraše, ali ne izgaraše. Na istom mjestu ugledasmo zdenac midijanskog šeika Jitra, čiji zet bijaše sam Mojsije.

Napustili smo samostan, doručkovali u prenoćištu i uputili se natrag prema Izraelu. Putem smo stali u primorskom gradu Nuweibi gdje smo se okrijepili ručkom te se okupali u Crvenom moru, a nakon toga nas je čekala, kako će se pokazati, velika prepreka – granica. Tu smo vodili veličanstvene bitke koje bi trebalo opjevati u posebnoj knjizi, a koje za sada ostavljamo na miru. Svakako, uspjeli smo nadvladati i opet smo se našli u Izraelu. Odredište ka kojemu težimo jest Nazaret, ali nemoguće je bilo isti dan do tamo doći tako da smo našli prenoćište u gradu Aradu, u jednom posve židovskom hotelu. Spomena radi, taj hotel je ponudio najbolji smještaj i hranu umornim putnicima te je ostao u ugodnu sjećanju, iako smo samo jednu noć prespavali u njemu.

Osmi dan

Iz židovskog hotela krenuli smo prema Mrtvom moru pa preko Jordanske udoline u Galileju. U podnožju brda Tabor napustili smo našu kočiju i Jamaila te uskočili u specijalne taksije koji su nas uspeli na vrh brda gdje smo u franjevačkom samostanu ručali i slavili Euharistiju. Pogled s Tabora odavao nam je plodnu galilejsku ravnice u svemu različitu od judejskih pustinja. Krajolik dosta sličan našem u domovini, pomalo je probudio čežnju za rodnim krajem, jer nigdje nije tako lijepo kao na svom ognjištu.

Spustili smo se s Tabora i uputili u Nazaret. Putem obidismo Naim, malo selo koje čovječanstvo pamti samo po, od Isusa uskrišenom, udovičinom sinu. U Nazaretu odsjedismo u gostinju "Casa nova" baš kao i u Jerušalaimu te tu proslavismo imendan jednog od junaka, nakon čega nas čekaše zasluženi počinak.

Deveti dan

Okolica Nazareta prebogata je događanjima iz Isusova života jer na koncu to i bijaše Isusov zavičaj. Ali za razliku od Jerušalaima, koji je sva sveta mjesta konzervirao velebnim kamenjem, krajolici oko Tiberijadskog jezera gotovo su nepromijenjeni, tako da smo boraveći ondje gledali ona uzvišenja, one ravnice, onu vodu koju je Isus gledao. Prizori koji opuštaju znajući da se na njima nadahnjivao i sam Krist. Gradovi poput Kane Galilejske, Tiberijade ili križarskog Seforisa nose svoju višestoljetnu priču i spremni su je ispričati svakome koji otvori uši srca.

Kana nas je opojila pričom o Isusovu čudu s vinom, u Tiberijadi smo obnovili svoje krštenje polijevajući se vodom iz Jordana, a Seforis se spominje križarskih pohoda. Ipak, neka mjesta, poput Hatinskih rogova, nose i neugodna sjećanja. Tu su, naime, križari hametice potučeni od Saladinove vojske i to se označuje kao početak kraja njihove vladavine u Svetoj zemlji.

Poslijepodne smo proveli u Nazaretu, obašavši Gospin izvor te Baziliku Navještenja, u kojoj smo slavili sv. Misu te razmišljali o otajstvima radosti u špilji u kojoj je Marija susrela anđela i svojom odlukom promijenila tijek ljudske povijesti.

Za večerom nam se pridružio još jedan hrvatski junak koji već pola stoljeća boravi izvan domovine pronoseći slavu Božju u sve krajeve svijeta. S njim smo ugodno razgovarali i nakon večere te se ohrabreni uputili na počinak.

Deseti dan

Predzadnji dan u Svetoj zemlji nudio nam je još neka evanđeoska mjesta poput Magdale i Kafarnauma, kao i brdo blaženstava, brdo na kojem je iznesen program Kraljevstva nebeskog i na kojem smo se podsjetili čitavog govora na

gori. Iza toga smo krenuli na Genezaretsko jezero gdje smo i ručali u mjestu u kojem se nudi riba iz koje je po Isusovu nalogu Petar izvadio novčić da bi platio porez i gdje smo se nakon ručka i okupali. Bilo je to treće egzotično kupanje na našem pothvatu u kojem smo također doživjeli mnoge stvari.

Crkva Petrova primata te Tabga, mjesto umnažanja kruhova su osvojeni nakon ručka i opuštajućeg kupanja. U Tabgi smo u sjenici uz jezero u kasnim poslijepodnevnim satima slavili sv. Misu te još neko vrijeme nakon Mise ostali sjediti u polumraku pjevajući i ugodno razgovarajući. Prekrasan je bio osjećaj moliti i blagovati Isusa dok svježi večernji povjetarac miluje od dnevnog sunca opaljeno lice i igra se kosom te šapće o neizmjernim prostranstvima u koje se duh uzdiže.

Put kući, večera pa spavanje.

Jedanaesti dan

Ako je deseti dan slovio kao predzadnji, onda je jedanaesti zasigurno zadnji proveden u Svetoj zemlji. Više nije bilo iznimke: svi smo se željeli što prije vratiti domovini te joj pričati sve ljepote što smo ih vidjeli, ali i priznati joj da u srcu ima mjesta samo za nju i njene ljepote. Ipak, još smo obišli u Haifi, industrijskoj luci sjeverozapadno od Nazareta svetište Stella maris u kojoj se nalazi špilja proroka Ilije. Nakon toga smo uzašli na vrh brda Karmela gdje je Ilija u pretjeranoj revnosti pogubio četiristotinjak svećenika kanaanskog božanstva Baala. Tu smo imali i Lomljenje kruha zajedno s nekoliko žena, pripadnika neke druge konfesije, koje su nas na kraju obradovale pohvalama i ganutljivim riječima. Ali dogodila se i tragedija. Naime, našoj je kočiji izbušena guma te smo se s velikim oprezom vratili natrag u Nazaret.

I to je bilo sve što smo imali u planu pohoditi, vidjeti i pokoriti. Do kraja dana nam je ostalo slobodnog vremena za završne pripreme pred povratak tako da smo zdušno prionuli na posao znajući da nas uskoro čeka naporan put natrag.

Dvanaesti i trinaesti dan

Već smo u pet ujutro bili na putu prema Tel Avivu odakle ćemo krenuti natrag u domovinu. Prošavši sve sigurnosne mjere ponovno smo uzdignuti turskim zmajem u nebo do, kao i na dolasku, Carskog grada, a odatle do Metropole. Nije bilo previše vremena za odmor od puta jer smo kao veliki junaci dočekani i pozvani da uzveličamo slavlje Euharistije i obreda Preminuća našeg serafskog oca Franje. U prepunoj kripti crkve Gospe lurdске pjevali smo i veselili se s pukom hrvatskim slaveći i blagoslivljajući Boga te zahvaljujući mu na sretnom dolasku.

Misu na Sv. Franju imali smo u samostanskoj kapelici te smo nakon doručka opet prošetali Metropolom. Svečanim ručkom su se proslavili i imendani naše braće, a nakon njega smo krenuli zadnjom dionicom puta prema našem Splitu, u koji dođosmo u kasnim večernjim satima. Nije se puno vremena provelo u raspakiranju i obnavljanju sjećanja jer svi bijasmo preumorni da o bilo čemu pričamo. To je ostavljeno za neki drugi dan.

Junaci ove priče i dan danas žive sretni i zadovoljni spominjući se u srcu mjesta na kojima su bili, ljudi s kojima su se susretali i događaja u kojima su sudjelovali.

Umjesto zaključka

Hvala Upravi provincije i odgojiteljima koji su došli na ideju odlaska i omogućili da se ona provede u djelo, kao i dobrim ljudima koji su nam financijski pomogli.

Hvala dobrim ljudima koji su aranžirali i dogovarali hodočašće da se ono ne pretvori u besciljno lutanje nepoznatom zemljom!

Hvala dobrom čovjeku koji je u ulozi voditelja prokrstario s nama uzduž i poprijeko Svetu zemlju!

Svi ste uključeni u naše molitve i neka vas dobri Bog u svemu blagoslovi i neka vas čuva!

Najvažnije!

Hvala dragom Bogu, koji nas je cijelim putem pratio blagoslivljajući svaki naš dan i svaki korak, koji nam je dao da sretno dođemo do tamo i vratimo se opet natrag, koji nam je pripremio lijepo vrijeme, koji je omogućio da se bez pucanja slobodno šćemo Svetom zemljom, koji nam je dao milost da otvorimo svoja srca i prepoznamo duhovne vrednote i primimo duhovnu snagu koja izvire iz svetih mjesta!

SPLIT: Đakonsko ređenje

U nedjelju 28. studenog u splitskoj katedrali sv. Duje održalo se đakonsko ređenje petorice kandidata, od kojih jedan bijaše i naš brat fra Domagoj Volarević iz Metkovića. Mnoštvo puka Božjega sakupilo se moleći, u ovu prvu nedjelju Došašća, za mladiće koji spremno daruju svoj život i djelovanje Božjoj volji. Svečanu liturgiju predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit, msgr. Marin Barišić uz koncelebraciju velikog broja svećenika. Prisutni su bili i redovnici, redovnice i bogoslovi. Da Euharistija bude zaista svečana pobrinuo se katedralni zbor pod ravnanjem mo. Šime Marovića.

Nakon zaista prebogate i ispunjene liturgije, fra Domagoj je predmolio na svečanom ručku na koji su bili pozvani njegovi prijatelji, rodbina, znanci i sva braća franjevci. Opuštena i ugodna atmosfera održavala se povremenim pjevanjem uzvanika te prijateljskim razgovorima među njima.

Fra Domagoju uistinu želimo puno sreće i Božjeg mira te ustrajnosti u svetom zvanju na putu kojeg mu je Krist zacrtao! Mir i dobro!

Sudionik

TROGIR: Susret OFM-10

Mlada braća koja su položila svečane zavjete u posljednjih 10 godina (OFM-10) imala su susret trajne formacije s generalnim ministrom fra Joseom Carballom u hotelu "Medena" u Trogiru. Susret se održavao od utorka 26. listopada do petka 29. listopada, a okupilo se osamdesetak braće iz svih provincija Južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM. Glavni organizator susreta bilo je Tajništvo za formaciju i studije pri Južnoslavenskoj

konferenciji provincijalnih ministara OFM. Geslo susreta bilo je “Vi ste prijatelji moji” (Iv 15,14), a na susretu su se obrađivale teme o pozivu i poslanju franjevaca u Crkvi i svijetu danas. Osim generalnog ministra na susretu su bili generalni definator fra Šime Samac, generalni asistent FSR-a fra Ivan Matić i generalni vicetajnik za formaciju i studij fra Alojzy Warot.

Generalni ministar fra Jose Carballo govorio je o značajkama današnjeg vremena, vremena u kojem se sve brzo mijenja, te je teško razlučiti bitno od nebitnoga. U ovom vremenu prevladava tržišni mentalitet, nestrpljivost za promjenama, neoindivindualizam; ovo vrijeme označio je kao vrijeme kulture slike, “part time” vrijeme, vrijeme kulture skepticizma, “light” kulture i kulture provizornosti. To su izazovi koji sve franjevce očekuju i na koje treba znati odgovoriti brigom za pastoral zvanja, početnom i trajnom formacijom koje trebaju formirati za odgovornost tako da opredjeljenje za franjevački život zaista bude konačno, zaključio je.

Generalni vicetajnik za formaciju i studij, fra Alojzy Warot, govorio je vrlo svjedočanski o uzvišenosti franjevačkog poziva i njegovim zakonitostima rasta te o krizama koje su, prema njegovim riječima, neizbježne u svakom zvanju i svakoj dobi kao znak prijelaza iz staroga u novo.

Fra Ivan Matić je, u svome izlaganju o duhovnoj pratnji Franjevačkoga svjetovnog reda koji je jedini laički red u Crkvi, naglasio da su nositelji cjelovite franjevačke karizme sva tri Reda zajedno, Prvi, Drugi i Treći, jer ih je sv. Franjo sve utemeljio. On je svima podijelio i novopotvrđene statute FSR-a i uputu za duhovne asistente kako bi mladi franjevci što bolje prema njima mogli upoznati i širiti franjevačku karizmu.

Radilo se i u skupinama, i to vrlo intenzivno, na plenumu su izgrađeni lijepi stavovi o rastu formacije mladih franjevacu.

Ovo je bio prvi susret organiziran za mladu braću OFM 10 na razini Južnoslavenske konferencije. Iako na susret nije došao predviđeni broj mlade braće (od 150 predviđenih bilo je 80), susret je bio vrlo kvalitetan i uspješan. Na kraju susreta braća su zaključila da su ovakvi susreti potrebni jer donose mnogo ploda te da se što prije objavi sve izrečeno na susretu za formaciju sve mlade braće.

Fra Petar Cvekan

ZAOSTROG: Održana škola animatora za Framu

U organizaciji Provincijskog vijeća Frame, u Zaostrogu je, od 26. do 28. studenoga 2004., održana škola animatora za Framu. Sudjelovalo je 52 mladih iz 16 mjesnih bratstava. Voditeljica je bila framašica iz Zagreba Dubravka Medak, dipl. psiholog.

Voditeljčina ljubav i sposobnost te framaška aktivnost i predanje ovo su trodnevno druženje mladih uzdigli na visok stupanj napredovanja. Molitva i duhovno zajedništvo bili su duša i pokretač cjelokupnog događanja. Iz toga su proizlazile različite aktivnosti. Najplodniji su bili radovi u skupinama i u parovima. Nije nedostajalo konstruktivnih intervenata i zapažanja, stvaralačkih igara i sličnih aktivnosti od strane framaša. Iznad svega, lica ovih mladih ljudi pokazivala su da je sve bilo usmjereno putu osobnog i zajedničkog rasta i sazrijevanja u franjevačkoj karizmi.

Cilj škole animatora bio je uvesti predstavnike mjesnih bratstava u bolje razumijevanje framaškog puta. Isto tako, važno je bilo pozvati mlade animatore da u svojim bratstvima podignu kvalitetu zajedničkih susreta i obogate ih kreativnošću i zanimljivošću u novoj školskoj godini u kojoj se slavi deseta obljetnica Frame u našoj Provinciji.

Fra Nikica Ajdučić

ŠIBENIK: Varošani u Studencima

U nedjelju, 10 listopada 2004. članovi mješovitoga župnog zbora "Varoške župe" Gospe van Grada iz Šibenika, pošli su na hodočašće župnoj zajednici Sv. Ilije u Studencima. Nakon što je župnik fra Nikola, u 7 sati kako je bio i

dogovor, izmolio “putničke molitve”, udobni autobus ”Antoniusturs” “u rukama” vozača Jere, bio je ispunjen pjesmom iz grla tridesetak gromoglasnih polaznika koje je predvodila s. Lidija Grgat. Preko Zagore do Dugopolja prešli smo autocestom , zatim smo “običnom cestom” krenuli prema Sinju i Trilju i preko Lovreća, oko 9 sati, sretno stigli u tople Studence.

Ispred crkve nas je dočekaao naš nekadašnji župnik fra Jakov Begonja sa svojim suradnicima i u mjesnom gostinjcju nas počastio obilnim doručkom. Nakon osvježenja, pošli smo u crkvu. U 10 sati djeca su započela molitvu Gospine krunice, jer smo bili u tijeku Listopadske pobožnosti. Misno slavlje predvodio je gost župnik fra Nikola, a zbor “Varoške župe”, pod ravnanjem zborovođe s. Lidije, predvodio je liturgijsko pjevanje.

Na kraju možemo reći da je “duhovni izlet” bio na obostranu korist: zbor je uzveličao misno slavlje u župi Sv. Ilije u Studencima, a “Imočani” su obradovali “varošane” svojim gostoprimstvom. Nakon mise i blagoslova, župnik fra Jakov je sa svojim župljanima, za sve članove zbora priredio objed u obližnjem gostinjcju.

Biti u Imotskoj krajini, a ne vidjeti dva čudesna jezera, bilo bi kao biti u Rimu, a ne vidjeti papu. Zato su šibenski hodočasnici obišli najprije Crveno, zatim i Modro jezero. Posjet samostanu sv. Franje bilo je za nas novo duhovno i kulturno osvježenje. Gvardijan fra Pavao Vučković slikovito je protumačio ulogu imotskoga samostana u kršćanskoj i nacionalnoj povijesti. Čaša vina i rakije sa smokvama za svakoga hodočasnika na odlasku iz samostana bilo je piće zahvale hodočasniciima iz Krešimirova grada. Zatim nas je put vratio prema Sinju i Dugopolju na cestu koja vodi prema Vrpolju i Šibeniku. Put od Studenaca do Šibenika skratili smo zahvaljujući lijepim uspomena s ovoga izletničko-hodočasničkoga putovanja.

Fra Nikola Ć.

SPLIT: Primanje u novicijat u mjesnom bratstvu FSR Gospe od Zdravlja

U samostanu Gospe od Zdravlja, 9. listopada t. g., mjesno bratstvo FSR-a Treći red sv. Franje imali su primanje za kandidatkinje: Ljubicu Lisica, Spomenku Štorga, Mariju Pribačić, Maru Ljubić, Mariju Marušić, Anu Babić, Mirjanu Buljubašić i Karmelu Mandić.

Kandidatkinje su redovno pohađale molitvene susrete, upoznale bratstvo i izrazile želju da se pridruže u FSR, osjetivši i prepoznavši u sebi franjevačku karizmu koju bi željele i dalje razvijati.

Osam naših članova dalo je prava obećanja u svečanom obredu primanja, koji je predvodio naš duhovni asistent, fra Petar Milanović Trapo.

Poslije obreda u prostorijama savjetovališta nastavljano je druženje uz prigodni agape.

Svi prisutni, u radosnom ozračju, izrazili su podršku i iskrene želje za ustrajnost novaka i cijelog članstva FSR-a.

ŠIBENIK: Proslava blagdana Isusa Nazaranina

U godini 400. obljetnice župe Gospe van Grada u Šibeniku (1604. - 2004.), koju smo započeli na blagdan Imena Isusova, 14. siječnja - po starom crkvenom kalendaru, uklopili smo i proslavu blagdana Isusa Nazaranina, ove godine - 23. listopada. Blagdan Isusa Nazaranina u "Varoškoj crkvi" uvela je, kako svjedoče arhivske matrikule, istoimena bratovština. Tako je u župnom arhivu zapisano da je državni građevinski ured u Beču 1845. dozvolio članovima bratovštine Isusa Nazaranina da mogu proširiti crkvu Gospe van Grada. Oni su, na sjevernoj strani, sagradili kapelu i u njoj podigli oltar Svetoga Križa. Nacrt za kapelu i oltar projektirao je gosp. Pavao Bioni, šibenski arhitekt, prema motivima ornamnata u šibenskoj katedrali. Kako je arhitekt ubrzo umro, i bio pokopan na mjesnom groblju Svete Ane,

izvedbene radove dovršio je Jakov Pasini iz Venecije. Ova je bratovština 1870. nabavila i dva nova zvona od poznate tvornice Fratelli de Polo u Veneciji s natpismo: Ecclesia B.V.M. Suburbii terrafermae Sibenici A.D.1870. šibenski biskup Fosco blagoslovio je zvona s imenima: Isusa Nazaranina i Blažene Djevice Marije.

Za blagdan Isusa Nazaranina, kao i svake godine, pripremili smo se trodnevnicom. Kroz tri večeri misno slavlje je predvodio i propovijedao apostolski misionar fra Silvestar Aračić. Od uha do uha raznosio se glas o fra Silvestrovim propovijedima. Osobito je bilo svečano na sam blagdan, 23. listopada, za vrijeme slavlja večernje mise. Uz župnika fra Nikolu i župnoga vikara fra Denisa, fra Silvestar je slavio, kako nam je otkrio tajnu - 30. obljetnicu propovjedničkoga djelovanja. A kao nekadašnji župnik, crkvi je darovao pozlaćeni kalež kao uspomenu na svoje pastoralno djelovanje u crkvi Gospe van Grada od 1970. do 1974. godine. Župnik fra Nikola zahvalio je propovjedniku fra Silvestru darujući mu, u ime vjernika, uokvirenu Gospinu sliku. Svim prisutnim vjernicima fra Silvestar je darovao Gospinu krunicu, a nakon mise, mnogi su vjernici također obradovali fra Silvestra prigodnim darovima.

Fra Nikola Č.

SPLIT: Desetljeće Mješovitog zbora mladih župe Gospe od Zdravlja

Mješoviti zbor mladih župe Gospe od Zdravlja svečanim je koncertom proslavio desetu obljetnicu djelovanja.

Fra Stipica Grgat, s. Zorislava Radić i njihovi mladi pjevači marljivim su radom i ustrajnim nastojanjem stvorili uzoran ansambl. On izrasta i odgaja se na duhovnoj umjetničkoj literaturi i hrabro prihvaća njezine visoke zahtjeve.

Koncert su ispunile skladbe Brucknera, Zajca, Chertzbinija, Klobučara, Bernika, Bajmontija i ravnatelja Grgata, a uveličale su ga solistice Elfriede Smodlak te članice zbora Iris Božić i Daria Rakušić.

Pjevače je na glasoviru i orguljama podržavala s. Zorislava Radić.

Homogeni i zdušni pjev oduševio je vjernike u dupkom ispunjenoj crkvi Gospe od Zdravlja, a snažan pljesak bio je topla nagrada vrlo spremnim izvođačima koji su cijeli program pjevali napamet.

Lijep i poučan primjer brige za mlade izrastao je u vrijedan koncert u čast blagdana Gospe od Zdravlja.

Tatjana Alajbeg/*Slobodna Dalmacija*/

MAKARSKA: Duhovne vježbe

Prolazak Boga živoga u navještaju “Blaženstava”

I sada sam silno zahvalan milosrdnom Bogu za dar njegovoga jakog “prolaska”, kojega nam je priredio od 12.- 17. rujna ove godine u našem samostanu u Makarskoj. Bijaše to veliki dar dan nama slabima, dar i iskustvo bratske ljubavi i zajedništva.

U ovim duhovnim vježbama sudjelovala su dvadeset dvojica fratara naše Provincije, časne braće i svećenika. Fratri koji vrše razne službe, “manja braća” s raznih područja naše Provincije.

Ove duhovne vježbe bijahu posve u znaku i radosti franjevaštva, koje smo kušali kroz Isusova “Blaženstva”. Ona su sigurno svima nama fratrima, sada i uvijek, Riječ i putokaz za stalnu i svakodnevnu obnovu u Kristu.

Iz dana u dan navještavana nam je radost “Blaženstava” kao žurni poziv da svi mi izađemo iz svoje sve veće zakočenosti i mlakosti te zaljubljenosti u prošla vremena koja su iza nas. Stalno nam je proglašavana jaka kerigma Uskrsnuća kao “trublja spasenja”. Sve nam je to navještavano s milosrđem, kako ne bismo mislili da se Isus Krist poigrava s našim licima i životima te da nas je ostavio u “čošku” života.

Kroz ove duhovne vježbe mogli smo kušati “prolazak” Duha Isusa Krista uskrslog koji je sve nas fratre pozvao da u središte svog života žurno stavimo siromašnog Isusa, koji nije imao gdje glavu nasloniti, osim na

križ, od betlehemske jaslca do Kalvarije. Pozvao je nas i cijelu našu Provinciju da ne strahujemo “bolesno” od nove evangelizacije u Crkvi i da svaki dan s radošću nosimo u svom tijelu Isusovo umiranje, kako bi se u nama očitovale njegove Uskrsnuće. Izričito nam je “podcrtao” da franjevaštvo sutra sigurno neće biti “umišljeno političarenje”, već radikalna ljubav i nasljedovanje Krista- poniznog Sluge. Upozorio nas je da svaki fratar ima srce od mesa kojega ranjava i ponižava svaka nepravda i pozvao nas je da se ne bojimo živjeti sve više evanđeosku pravednost, po kojoj prvenstveno možemo grješnika prepoznati u sebi, prihvaćajući svakoga fratra kao brata. Ohrabrio nas je da živimo radosno poslanje milosrđa, često pristupajući sakramentu Božjeg milosrđa, dostojno slaveći Euharistiju i blagujući uvijek dostojno njegovo presveto Tijelo i Krv, osobito mi fratri - svećenici koji doista otajstveno predstavljamo Isusa Krista -milosrdnog Otkupitelja. S ljubavlju nas je pozvao da ustrajno u borbi živimo zavjet čistoće i tako opredijeljeni za svetost nasljedujemo Isusa Krista koji je zagrljen križem cijeli život čista srca slavio i proslavio Oca. Duh Kristov, koji silno obnavlja svoju Crkvu danas, pozvao nas je da budemo ustrajni svjedoci oproštenja, mira i istinskog pomirenja. Također nas je izričito pozvao da se ne plašimo biti “znak osporavan” u ovoj kulturi smrti ,koja sve više “baca pod noge” vjeru u Boga i gazi čovjekovo dostojanstvo, kako bismo ako bude Božja volja bili i progonjeni za Krista -jedinog Spasitelja ljudi, nadopunjujući tako ono što nedostaje mukama Kristovim za Crkvu i čovječanstvo.

Duh Sveti nas sve poziva da se počnemo iskreno obraćati Kristu danas, kako bismo poslušali i radosno vršili ono na što On poziva Crkvu, naš franjevački red i Provinciju. To je velika obnova Crkve danas u sili odozgor. Obnova koja već sada rađa vojsku neustrašivih Kristovih svjedoka, koji gube obraz i život za Krista Spasitelja na svim stranama svijeta.

Ovo je velika milost i žurni zov obraćenja danas za nas i sav naš Red, često zaljubljen u svoju slavnu prošlost. Odvažnost za ovu obnovu mogli smo vidjeti i u nastupu o. Generala pri posjeti našoj Provinciji u lipnju ove godine, o. Generala koji itekako čita “znakove vremena” i nije “stranac” pred događajima povijesti. Odvažnost za ovu šestogodišnju obnovu Reda (2003. - 2009.) možemo čitati i naći u svim porukama o. Generala.

I ove duhovne vježbe bile su događaj te važne obnove koja je već počela, a koju je najavio i o. Provincijal.

Još jednom, za sve susrete i radosti u ovim duhovnim vježbama, od srca zahvaljujem svoj braći, osobito domaćinima na čelu s o. gvardijanom fra Stankom Milanovićem - Litrom.

Braćo! Ustanite, hajdemo! Predivno i uzvišeno djelo nove evangelizacije treba i sv. Franju. Ovo silno djelo Božje ljubavi za Crkvu i čovječanstvo treba i nas fratre obraćenjem ponovno rođene. Ne bojmo se i počnimo se iskreno obraćati Kristu danas.

Sve na veću slavu Božju!

Fra Zoran Jonjić

MIRLOVIĆ: Bezgrešno začeća Blažene Djevice Marije

Na svetkovinu Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije za Franjevački svjetovni red u Mirloviću bilo je svečanije nego obično. Služitelj mjesnog bratstva brat Stanko Sudar primio je *obećanje* Dane Nakića.

Euharistijsko slavlje predvodio je fra Jure J. Šimunović uz sudjelovanje župnika fra Bože Ćurčije i fra Žarka Maretića, župnika Miljevaca.

Na početku mise župnik je pozdravio sve sudionike i izrazio radost kako samih članova mjesnog bratstva, koje sada broji dvadeset i jednog člana, tako i cijele župne zajednice.

U homiliji je fra Jure naglasio važnost svetkovine Bezgrešnog začeća i poruku koju ima za naše vrijeme i za svakog pojedinca: otvoriti se Bogu, surađivati s Bogom u obnovi čovjeka, u obnovi čovječanstva. Najvažnije je biti raspoloživ i odgovoriti Bogu Da! Za sve ostalo Bog će se pobrinuti. U tome nam je primjer Marija. Marija nije i ne smije ostati izuzetak. Bog se obraća svakom čovjeku i želi s njim surađivati na obnovi svijeta i to na svim razinama. Od svakoga očekuje isto što je očekivao i od Marije, da svjesno i slobodno odgovori DA. Kad Bogu kažemo Da, u tom trenutku započinje obnova, novi početak. Sv. Franjo Asiški je Bogu rekao DA. Upravo je po tom postao prepoznatljiv, zanimljiv i zavodljiv, kako u svojem vremenu tako i u naše dane. Dajući obećanje da će živjeti evanđelje, potaknut primjerom i načinom sv. Franje Asiškog, novi član mjesnog bratstva, brat Dane, rekao je svoj DA!

Na završetku euharistijskog slavlja mjesni služitelj FSR-a, brat Stanko izrazio je čestitke te predao poklon, lijepo uramljenu sliku Blažene Djevice Marije, novom članu, bratu Dani. Potom je brat Dane izrazio svoju zahvalnost svim članovima mjesnog bratstva i preporučio se u molitve bratstva.

Poslije završetka euharistijskog slavlja svi članovi bratstva sudjelovali su na zajedničkom objedu. Tu se oko dva sata provelo u pravom franjevačkom raspoloženju: priča, pohvala, zahvala i želja da se i više puta ovako dogodi.

Na kraju možemo zaključiti, premda je u prosjeku bratstvo već u zrelim godinama, ipak se na njemu osjećaj franjevačkog duha, što ulijeva nadu da će se i pomladiti. Dao Bog da se to i dogodi.

Sudionik

SINJ: 150 godina gimnazijske naobrazbe na hrvatskom jeziku u Dalmaciji

Franjevačka Provincija Presvetoga Otkupitelja i Franjevačka Klasična gimnazija u Sinju s pravom javnosti organizirale su 11.-12. prosinca t. g. proslavu *150 godina gimnazijske naobrazbe na hrvatskom jeziku u Dalmaciji (1854.-2004)*.

11. prosinca, u Franjevačkoj dvorani, s početkom u 9 sati održan je jezikoslovni okrugli stol na temu "Sadašnjost i budućnost hrvatskog jezika", nakon kojega je predstavljen zbornik "Franjevačka klasična gimnazija u Sinju".

Istog dana u dvorani Gradskog kina Sinj, u 13 sati održana je prigodna akademija, koju su izveli učenici gimnazije te scenski i glazbeni umjetnici.

12. prosinca u crkvi Gospe Sinjske slavljena je svečana zahvalna misa, koju je predvodio o. Provincijal.

JEŽEVIĆ: Posveta crkve

U subotu, 11. prosinca t.g., mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, u nazočnosti više koncelebranata i mnoštva vjernika za vrijeme svečane mise posvetio je crkvu Sv. Spasa u Ježeviću župe Vrlika.

FRANKFURT: Ponosno je biti Hrvat

2. listopada 2004. godine, u Gradskoj vijećnici u Bergen-Enkheimu u Frankfurtu, svečano je proslavljen 13. Folklorni festival «cvijeta» hrvatske mladeži iz Njemačke, i 35. obljetnica osnivanja folkloru u hrvatskoj katoličkoj Misiji « Otac Ante Antić» u Frankfurtu.

Slavlje je upriličio Naddušobrižnički ured iz Frankfurta na čelu s fra Josipom Bebićem, i hrvatska katolička Misija iz Frankfurta, na čelu s fra Petrom Vučemilom.

Slavlju su prisustvovali predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije B. i H., dubrovački biskup msgr. dr. Želimir Puljić, i prvi hrvatski župnik u Frankfurtu fra Bernardo Dukić, koji je i kao frankfurtski župnik s mladim dr. Josipom Lucićem osnovao frankfurtski misijski folklor. Na slavljinama je bio i hrvatski konzul iz Frankfurta gosp. Petar Uzorinac.

Program ovih slavlja pratilo je više od 1.500 ljubitelja hrvatske folklorno-kulturne baštine. Bili su prisutni i voditelji susjednih hrvatskih katoličkih Misija i njihovi najbliži suradnici.

Trinaesti folklorni festival

U programu 13. Folklornog festivala sudjelovalo je trinaest folklornih skupina iz ovih misija: Stuttgart-Bad-Cannstadt, Stuttgart-Zentrum, Gaggenau/Rastatt, Frankfurt, Duisburg, Köln, Aachen, Wiesbaden, Mülheim/R., Pforzheim-Bruchsal, Düsseldorf, Göppingen i Ulm. Izveli su sljedeće plesove: «Je, širite se široki Rukavi» (Bizovac), pjesme i plesove Bilogore, svadbeno kolo iz bosanske Posavine, «Istarski balun», «Hej, sviraj svirče» (slavonsko

kolo), kolo iz Hercegovine, splet izvornih kola Hrvata iz Bosne, «Slavonsko kolo», «Ražanac», slavonska kola iz okolice Đakova, «Lindo», bosanski splet iz Kaknja i baranjske plesove.

Sve su skupine dobile medaljone i pismene zahvalnice od Naddušobrižničkog ureda koje je podijelio biskup. msgr. dr. Želimir Puljić.

35. obljetnica misijskog folklora

Cijeli program proslave 35. obljetnice misijskoga folklora izveo je crkveni zbor «Mato Lešćan» s pjesmama: «Lijepa naša» i «Hrvata Bože», te sedam folklornih grupa «Croatia ensemble» koje broje preko 150 aktivnih članova. Njihov se program sastojao od završnog kola iz opere «Ero s onoga svijeta», plesova iz Međimurja i Posavine, slavonskog kola, hercegovačkog Linda, plesova iz Baranje i završnog kola iz baleta «Đavao u selu». Na završetku svečane priredbe, fra Petar je podijelio priznanja voditeljima grupa, a fra Bernardo Dukić, dr. Josip Lucić i gosp. Ljubica Markovica-Baban, dobili su plaketu s Papinim blagoslovom.

Folklornim okupljanjima Hrvati izvan domovine bore se protiv zaborava svog identiteta, svoje nacionalne folklorne i kulturne baštine i time ublažuju svoju čežnju za domovinom. Do sada je «Croatia ensemble» iz Frankfurta nastupala na ZDF-u u Mainzu, u Rimu pred papom Pavlom VI. i Ivanom-Pavlom II., na Mariološkom kongresu u Zaragosi, u Lyonu, Nici, na Smotri folklora u Zagrebu, Puli, Splitu, Koprivnici, na «Vinkovačkim jesenima», te na svih dosadašnjih 12 hrvatskih folklornih festivala u Njemačkoj. Nastupali su u Frankfurtu i okolici na mnogim međunarodnim priredbama, i na crkvenim i gradskim svečanostima.

Ova su folklorna slavlja završila sa sv. misom 3. listopada u frankfurtskoj stolnici koju je predvodio biskup msgr. dr. Želimir Puljić. S njim su sumisili svećenici iz Frankfurta. A svi su misijski folkloraši poslije svete mise bili misijski gosti.

Radost i nada

Dok su srca publike s ponosom igrala u grudima od neopisive radosti i veselja, obratio sam se hrvatskom konzulu gosp. Petru Uzorincu, koji je sjedio do mene, i rekao mu: «Gospodine konzule, vidite li s kakvim kulturnim i intelektualnim kvalitetama i radnim navikama raspolaže naš hrvatski narod u Njemačkoj. Kad bi se svi oni vratili u Hrvatsku i zauzeli odgovarajuća mjesta u društvu, naša bi draga Hrvatska brzo «uskrsnula», u svakome pogledu». A on mi je odgovorio: »To može učiniti samo Crkva!» Dobro je ovo zapisati i zapamtiti, ali je još bolje raditi, na povratku naših ljudi u domovinu!

Draga hrvatska mladeži u Njemačkoj, nastavite i dalje njegovati i promicati hrvatsku uljudbu, kulturu i kršćansku baštinu naših pradjedova, očeva i majki. Po tim ćete vrednotama biti prepoznatljivi Europljanima. Na taj ćete način i vi biti svjedoci stare istine koja je izrečena o Hrvatima prije više stoljeća: Hrvati su predziđe kršćanstva!

U zabavnom dijelu programa nastupio je pjevač domoljubnih i rodoljubnih pjesama, Jasmin Stavros.

Fra Berislav Nikić

UNTERMARCHTAL: Susret o. Provincijala s braćom koja žive i rade na području SR Njemačke

U dosadašnjoj praksi bilo je uvriježeno jednom godišnje održavanje susreta braće s o. Provincijalom. Kako se uvidjela potreba za češćim susretima odlučeno je da se braća sastaju dva puta godišnje, jednom u proljetnom, a jednom u jesenskom razdoblju.

Jesenski susret održao se 8. studenoga – 10. studenoga 2004. u Untermarchtalu – *Bilgungshaus der Barmherzigen Schwestern*. Na susretu su bila prisutna 33 braće iz cijele Njemačke. Cjelokupni susret braće protekao je u radnom ozračju ispunjenom bratskim druženjima. Dnevni dio bio je ispunjen molitveno radnim sadržajem, dok je večernji prepušten bratskom druženju.

Okupljanje braće bilo je 8. studenoga uvečer uz večeru, nakon koje je uslijedilo bratsko druženje, na kojem su braća srdačno primljena od domaćina fra Ante Vuka Buljana koji je i pripremio bratsko druženje uz domaće proizvode (jelo i piće) iz domovine.

Radni dio počeo je u 9. ujutro kada su se sva braća odmorila, nakon kraćih ili dužih putovanja do mjesta susreta. Raspravljalo se o aktualnim temama naše Provincije, kako na području domovine tako i u Njemačkoj. Točke susreta bile su: 1. Izgradnja i financiranje Klerikata u Splitu; 2. Problematika naših misija i župa u Njemačkoj u kontekstu pastoralnog plana BK Njemačke i 3. Zdravstveno i socijalno (mirovinsko) osiguranje.

Prema zaključcima posljednjeg Kapitula naše Provincije, koji je odredio kao prioritet izgradnju zgrade Klerikata u Splitu, došlo je vrijeme kada se to treba ostvariti. O. Provincijal je izvijestio braću o već učinjenim koracima na tom putu, a također i o onom što je potrebno učiniti na tom planu. Nakon izlaganja uslijedila je konstruktivna rasprava u kojoj su se davali

mnogi prijedlozi, ali iznosile i poteškoće oko pronalaska sredstava. Veliki naglasak je, također, stavljen na osobno zalaganje svakog brata da na svom području učini koliko je god moguće.

U popodnevnom dijelu uslijedio je izvještaj o. Provincijala o susretu s braćom i pomoćnim biskupom u Kölnu gdje je došlo do najave o skorom ukidanju četiriju misija u biskupiji Köln koje poslužuju naša braća. Nakon ovog izlaganja uslijedilo je i izlaganje fra Josipa Bebića, delegata za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj. U izvještajima i o. Provincijala i fra Josipa jasno se čulo o najnovijim događanjima u našim hrvatskim misijama, ali također i o planovima različitih biskupija. Naime, njemačke biskupije nalaze se sve češće u problemima i zbog toga dolazi do prestrukturiranja u njima samima, a to također ne mimoilazi niti inozemnu pastvu. Najveće promjene se događaju trenutno u kölnskoj biskupiji gdje radikalno ukidaju misije, ali također i u mnogim drugim biskupijama, gdje misije više ne ostaju na razini na kojoj su bile, nego se također restrukturiraju i pokušavaju staviti u nove okvire što uvelike stavlja u neizvjesnost budućnost. Zato je i slijedio poziv braći u upravi da hitno razmisle o novonastalim situacijama, jer mnogo toga ostaje nejasno.

Posljednje prijepodne susreta prošlo je u znaku predavanja fra Bože Ančića koji je iznio problematiku zdravstvenog i socijalnog (mirovinskog) osiguranja braće koja žive i djeluju u Njemačkoj, kao i na pravnom statusu kojega treba hitno urediti, jer država po svojim zakonima ograničava djelovanje braće. Sva su se braća, u diskusiji koja je uslijedila, složila s hitnom potrebom uređivanja pravnog statusa radi izbjegavanja nelegalnog načina djelovanja, ali pojavila se i potreba za konzultacijama sa stručnim osobama u pojedinim pitanjima koja hitno treba rješavati.

Nakon završetka radnog sastanka i druženja uz ručak, sva braća su se razišla prema svojim odredišta kako im već život i služba nalažu.

fra bč

RÜSSELSHEIM: Moralna sigurnost tuđinskih misija u biskupiji Mainz

29. prosinca 2004. godine održan je susret biskupa dr. Karla Lehmana i njegovih pomoćnih biskupa, te generalnog vikara s tristo osamdeset svećenika i đakona koji su namješteni u dušobrižništvu biskupije Mainz.

Susret je održan u biskupijskom Centru za daljnju izobrazbu u Mainzu.

Glavno predavanje o povijesti župa u katoličkoj crkvi i sadašnjoj problematici njemačkih župa i tuđinskih misija u biskupiji Mainz, održao je biskup-stožernik dr. Karl Lehmann, a u poslijepodnevnom radu po dekanatima analizirali su se biskupijski prijedlozi buduće dušobrižničke službe u njemačkim župama.

Posebni susret s dušobrižničkim osobljem tuđinskih misija u biskupiji Mainz održan je 2. prosinca t.g.

Susret je predvodio generalni vikar dr. Giebellmann. On je ponovio riječi biskupa Lehmana: *«Tuđinske misije u biskupiji Mainz se ne ukidaju. One su dio tuđinskih domovina u Njemačkoj. U tim se misijama njeguje nacionalna kultura i čuva nacionalni identitet».*

Taj je susret skinuo teret sumnje sa srdaca stranih dušobrižničkih radnika u biskupiji Mainz, jer je stranim misijama u biskupiji Mainz osigurana moralna sigurnost za daljnji rad. Taj će rad i dalje podupirati i pratiti materijalna potpora biskupije.

Hvala Bogu, biskupu Lehmannu i njegovim pomoćnim biskupima, te prelatima u biskupiji Mainz, koji i u ovim teškim vremenima u Crkvi, i izvan Crkve, stoje na strani ugroženih!

Fra Berislav Nikić

RÜSSELSHEIM: Proslava Božića i Nikolinja u Kelsterbachu 2004.

U cijeloj ljudskoj povijesti ljudske su misli i oči tražile svoj spas na Istoku i pronalazile su ga u suncu i mjesecu koji osvjetljaju dan i noć, i u Suncu pravde Isusu Kristu, koji osvjetljuje one, što sjede u tmini i sjeni smrtnoj.

Ljepote sunca i mjeseca vidljive su za vrijeme vedrih dana i noći, a ljepota riječi Božje koja nam se objavila u Isusu Kristu, Suncu pravde, grije vjerničke duše i srca u svetoj Misi, a na posebni način u božićnoj liturgiji, koja je puna radosti i veselja.

Na svetkovinu sv. Barbare-zaštitnice rudara, 4. prosinca 2004. godine, u Gradskoj dvorani u Kelsterbachu, okupila se zajednica hrvatskih vjernika iz Rüsselsheima na zajedničku proslavu Božića i Nikolinja. Na tu su proslavu došli i neki vjernici iz HKM u Mainzu, i bosanske sestre franjevke iz Mainza.

Ovogodišnji božićno-nikolinjski program pripremila je s. Estera Marijić sa svojim suradnicima, a izvela su ga djeca i mladež iz Misije. U programu su

sudjelovali mali i odrasli misijski folklorišti. A kad su djeca vidjela da im dolazi na pozornicu sv. Nikola s darovima, zapjevala su od radosti i veselja. Kako i ne bi, kad je sv. Nikola donio sa sobom puno božićnih darova.

Zabavni dio programa bio je povjeren VIS-Dim-u iz Offenbacha. Njihove su pjesme i plesovi zagrijale noge djece, mladeži i odraslih, pa nikome nije bilo hladno u dvorani. Tu je večer cijela dvorana bila jedna vesela i razdragana hrvatska obitelj izvan domovine.

Članovi Župnoga vijeća vodili su brigu oko zajedničkog objeda, i opravdali su iskazano povjerenje, i zaslužili su iskrenu riječ: «Hvala!»

Nadamo se, da će sunce, mjesec i Isus i dalje grijati i osvježavati vjernička srca i duše ljudi dobre volje, i da će im davati potrebnu snagu i milost Božju, koja im je potrebna u zemaljskome životu.

Želimo sretan i Božić svim članovima župne zajednice u Rüsselsheimu, i uspješnu 2005. godinu Gospodnju!

Fra Berislav Nikić

MÜNCHEN: Adventski susret mladih

Nemamo pravo kad mislimo da mladi u subotu razmišljaju samo o noćnom izlasku do ranih jutarnjih sati. Oko četiri stotine mladih u Münchenu svoju jednu subotu isplanirali su drukčije nego li su mislili mnogi. Mladi hrvatski katolici HKM München sastali su se u dvorani Hrvastkog doma u subotu 4. prosinca 2004. u večernjim satima, na samom početku Došašća na svom „Adventskom susretu“ u pripremi za XX. Svjetski dan mladih 2005. u Kolnu. Adventski je susret plod ustrajnog druženja različitih skupina mladih u misijskim prostorijama: FRAMA, „Lira“, različite folklorne skupine i tamburaši, tjedni susreti na vjeronauku, oraganiziranje i predvođenje klanjanja pred Presvetim Sakramentom prvog četvrtka u mjesecu, band „Stigma“ ...

Mladi su samoinicijativno priremili program koji se sastojao od religioznog dijela i zabave, a sve pod motom svjetskog dana mladih „Došli smo mu se pokloniti.“ („Wir sind gekommen, um Ihn anzubeten.“).

U religioznom dijelu voditelj programa Stipan Dilber meditirajući o biblijskim likovima Došašća otvarao je prisutnima put u dolazak Spasitelja. Upaljene svijeće u rukama misijske folklorne skupine i njihovih voditelja Slavice Tavra i Mate Gelo oživjele su riječi o nadi novog Kristova dolaska, a pjesma misijskog banda „Stigma“ pod vodstvom Marina Ivanovića sve je prisutne ujedinila u radosti zajedništva i nadi Božića.

Zabavni dio programa započeo je nastupom misijskog ženskog vokalno-instruneltalnog sastava „Lira“. Pod vodstvom č.s. Nikoline Bilić „Lira“ je pjesmom provela mlade kroz ljepotu domovinskih krajeva ujedno očitujući njihovu dušu. Mladi su imali toliko zanosa za pripremu ovog susreta da su sami sastavili, izvježbali i prikazali kazališni komad „Lijepa naša, a i vaša“ po uzoru na poznatu „Audiciju“. Najpikantnije zgode i nezgode iz života najizvornijih Slavonaca, Hercegovaca, Bosanaca, Dalmatinaca i drugih u prepunoj dvorani dovele su prisutne do suza od smijeha. Za uspješnu adventsku religiozno-zabavnu večer mladih u Münchenu posebnu zahvalnost duguju mladi koji su nosili teret organizacije: članovi FRAME Mara i Antonija Petričević, Marijana Marić. Kroz pripremu programa i potrebnoj logistici vodili su ih njihovi dušobrižnici: voditelj misije fra Tomislav Dukić sa suradnicima fra Antom Jojom Markovićem i fra Antom Buljanom. U prvim redovima dvorane za mlade sjedili su Anica i Robert Kovač (FC Bayern), koji podupiru rad mladih svojom prisutnošću i sponzorstvom. Nakon završenog službenog programa mladi su se družili u prostorijama misije.

F.T.D.

Molitva – snaga reevangelizacije redovništva i evangelizacije svijeta

(Kao uvod dobro je pročitati tekst iz evanđelja po Luki, 24,13-35; Ukazanje učenicima na putu u Emaus)

To je poznati tekst koji nam otvara neke dileme, promišljanja, zaključivanja i odlučivanja. Situacija u kojoj se mi nalazimo nije ništa blistavija od one u kojoj su se našla dvojica učenika na putu u Emaus. Njihovo promišljanje o tome na koji će način doći taj spas izabranom narodu uvelike se razlikovao od načina na koji je taj spas i došao. Znamo kako je Petar reagirao na Isusovu najavu što će s njime biti, što će mu se dogoditi: zatvaranje, mučenje, bičevanje, ubijanje. On to nije mogao pomiriti s veličinom učinjenih čudesa koje je Isus ostvario u javnome djelovanju. Njemu se to činilo toliko beskorisno da je smatrao uputnim Isusa odvrćati od takvoga završetka života. Jer on je mislio da je to definitivni kraj.

I doista, i ova su dvojica također mislila da je to kraj, da su krivo krenuli za Isusom. Da se moraju vratiti u svoja stara zanimanja. Da moraju otkriti neki novi smisao života. Tako razočaranima pridružio im se Isus. On je vrlo dobro znao na koji način valja čovjeku pristupiti. I zato je najprije dopustio da iz njih iziđe sva razočaranost koja je bila nagomilana u njihovom srcu. Znao je da njegov govor tada, dok su oni bili puni razočaranja, ne bi značio baš ništa. I zato su oni kroz ono što su doživljavali, a ujedno i znajući što je to naviješteno o Mesiji, govorili o tome, te je iz njih pomalo izlazilo na površinu ono što je bilo u srcu.

Nije bilo potrebno da Isus to čuje koliko da oni čuju, da do njih dopre ono što govore o sebi. To je bila prilika da Isus bude poput zrcala pred njima. Znači, moj govor o onome što se zbiva u mom srcu mene potiče da se prema tome odredim. Ja ne moram unaprijed znati sadržaj koji je u mom srcu, u mom duhu. Ali kad to izričem, postajem makar djelomično svjestan onoga što je unutra.

Razmišljati o reevangelizaciji redovništva snagom molitve znači vidjeti da nemamo unaprijed gotovih recepata. Do nekih godina prošloga stoljeća mislilo se da imamo gotove recepte i za odgoj i za budućnost na temelju prošlosti. Ali, kako se vrijeme u kojem živimo toliko brzo mijenja, uviđamo da ti recepti ne mogu doći iz prošlosti nego iz budućnosti. Ali, iz kakve budućnosti? Onakve budućnosti kako je naslovljena jedna knjiga o našem Franji: «Življena budućnost». A on je u svoje vrijeme dobrano zaživio tu budućnost. On je krenuo u avanturu nečega što se zove: Neizvjesnost do kraja. I zato nije htio baštiniti sigurnost iz dotadašnjih poznatih i priznatih

struktura sigurnosti. Htio je napustiti svu sigurnost struktura da bi gol krenuo u otkrivanje Radosne vijesti najprije sebi. Nije se htio zaogrnuti ničim što bi priječilo da neposrednost Radosne vijesti ne zahvati najprije njega, a onda i one kojima će preko njega biti ta vijest donesena i riječ biti upućena.

Možda ovo zvuči jako apstraktno. Ali, držim da se svatko od nas osobno osvjedočio o tome da obnova ne može početi od sviju iako je svima ponuđena. Niti pak može otpočeti od drugoga. Ne može obnova započeti ni od mene ako je ja sam iniciram, i ako je ostvarujem samo svojom snagom. Evandjelje je prezahtjevno samo zato da ne bismo umislili da ga možemo ostvarivati vlastitim snagama. I dok god imamo bilo kakve sigurnosti koje nisu kompatibilne s evandeoskom «nesigurnošću», dotle nam se teško odvažiti na brisani prostor i reevangelizacije sebe kao i evangelizacije drugih. Očito moramo nešto što se zove «spavanje na lovorikama» prepustiti prošlosti. Očito je da snagu za novi korak i iskorak ne može nam nitko od ljudi dati ma kakvim sposobnostima baratao i njima bio opskrbljen. Jer sposobnosti nisu vlasništvo osposobljenoga nego Darovatelja. Darovatelj je onaj koji ima beskrajno povjerenje u nesigurnu ljudsku narav i u nestalnu franjevačku obitelj koja se svake godine osipa za stotinjak članova, kako smo čuli od našega bivšeg generala Binija. Istovremeno je dodao da novi koji dolaze k nama, mladi, vrlo brzo otkriju i uvide ima li tu života ili nema. Ako ga nema, kod nas se ne zadržavaju dugo.

Pitanje je koliko u nama postoji otvorenost za evandeosko mijenjanje. Jesmo li neke strukture našeg redovništva tako zatvorili da smatramo kako se odgajanje vrši do svećanih zavjeta, ili eventualno do mlade mise, a od tada da je čovjek prepušten sebi i svojim mogućnostima, svojim procjenama treba li mu mijenjanje, i odlukama u tom smjeru.

Dvojica emauskih putnika iskreno su iznijeli vlastito razočaranje spram Isusa, jer nisu očekivali takav razvoj događaja vezanih uz njega, (nitko od nas ne bi bio drugačiji na njihovom mjestu!). Njihova je veličina u tome što su iznijeli to što su osjećali, ali istovremeno nakon iznenađenja tih, za njih razočaravajućih činjenica, imali su suputnika koji im se nije nametnuo otkrivajući im svoj identitet prije vremena.

Ali je kroz ono što su oni znali, upotpunio njihovo znanje s onim što pri tome nisu bili uvažili, a to je da će Mesija trpjeti. I da to trpljenje nije radi trpljenja, da križ nije radi križa, da smrt nije radi nestajanja nego radi novoga nastajanja. U tom mi je pogledu bila iznimno dojmljiva scena iz filma Pasija Mela Gibsona kada Isus na križnom putu susreće Majku. On je sav okrvavljen, izubijan, gotovo već preminuo od tih muka. Majka mu se približava i iz njezinih očiju može se iščitati pitanje: «Sine, što ti to učiniše»? Njegov je odgovor prilično nevjerojatan i potpuno neočekivan: «Evo, sve

činim novo!» U kaosu onoga što se s čovječanstvom zbiva u cjelini i Crkva osjeća te krize jer «patnja i muke svijeta, ali i radosti svijeta jesu patnje i muke, ali i radosti Crkve» - kaže nam Lumen Gentium.

Isus može ući u naš kaos kao što je ušao u ondašnji kaos. Nije došao u najpoželjnije vrijeme ljudske povijesti. Došao je u punini vremena. Onda kada je to Otac odredio, kada je Otac smatrao da je najpogodniji trenutak za to, Isus je poslan na ovaj svijet. I zato ne preže od najtežih i najbolnijih situacija koje mogu zadesiti čovjeka pojedinca, ali i zajednice. Ne preza od toga da nam dopusti različite kušnje na osobnom i zajedničkom planu. Ali ne zato da bi nas dotukao, nego zato da bi nas do vlastitog srca dovukao. A tu se zbivaju temeljne odluke. Tu mi raščišćujemo s tim jesmo li na sebe navukli maske različitih neuvjerljivosti u nasljedovanju Isusa, ili smo spremni krenuti hrabro u novost evanđelja za koju unaprijed ne znamo kakva će biti niti što će nas pri tome zadesiti.

Obraćanje na koje smo pozvani nije preslikavanje neke matrice iz prošlosti da bi smo se uvukli u kalup koji ne odgovara tebi kao pojedincu ni nama kao zajednici. Obraćanje je otkriće da Bog s nama računa ovoga trenutka. I On je tu pokraj nas. I nama se pridružuje. I u našim je mukama, našim jalovostima, nesposobnostima, u našim pastoralnim i drugim planovima, kao i u neuspjesima. Kadri smo mu upućivati prigovore da se udaljio od nas onda kada nam krene nizbrdo. Jesmo li kadri isto tako uvažiti njegovu prisutnost i zahvaliti mu onda kada smo na usponu?! Smije li On i tada biti prisutan s nama?! Ide li sva slava nama, ili barem dio te slave možemo prenijeti na Njega?! Da li našim dolaskom na župu, od mene započinje župa, u stilu: Potaracaj prethodnika, a za nasljednika ne ostavi priključak?! To su pitanja s kojima se osobno ne želimo suočavati jer mislimo se i ne trebamo suočavati s tim.

Možda je to jednostavno preuzimanje tereta baštine za koju i ne provjeravamo kakva je. Ali, On je taj od koga započinje kršćanstvo. On je autor korijena vjere u svakome čovjeku. Pavao kaže: «Mi nismo gospodari vaše vjere nego pomagači razvoja vjere». Župnik nije vlasnik vjernika na župi kao što ni oni nisu njegovi gospodari. Tu smo jedni za druge u poniznosti služenja. A ljubav se vrhunski izražava služenjem. I to takvim služenjem gdje neću sebe predstavljati kao mučenika kako bih razvijao kompleks žrtve do iznemoglosti nego da bih služenjem drugima pomagao da Isus dođe do izražaja. Da se On u njima začne, rodi, razvija, raste po načelu Ivana Krstitelja koji je rekao: «On, Isus treba da raste, a ja da se umanjujem».

To nije ponižavanje čovjeka. To je ponižavanje onoga što nas ponižava. Često poniznost krivo shvaćamo i često je poistovjećujemo s lažnom poniznošću. Pa ako je netko lažno ponizan onda ćemo se mi odreći

poniznosti uopće. Istinskim opredjeljenjem za pravu poniznost valja raskrinkavati lažne poniznosti. Isto tako trebamo znati da ispravni život ne može ostati bez pozitivnih utjecaja na druge. Obično mislimo da se na druge utječe samo kada se loše radi. Utječe se i te kako na druge i onda kada dobro radimo. I onda kada našu dobrotu ne moraju drugi vidjeti, čuti ili za nju doznati prije nego dozna Bog.

A Bog vidi i u tajnosti. Zato rečenicu koju smo često čuli u našem djetinjstvu, a glasi: «Jedno oko uvijek gleda, sakrit mu se ništa ne da», nije ispravno tumačiti samo u negativnom smislu: kao Bog te vidi kada zlo ili grijeh činiš. To je samo pola istine. Druga polovica glasi: Bog vidi i ono dobro koje smo učinili u najvećoj tajnosti. Ono neće biti zaboravljeno i zasigurno može duboko utjecati na druge.

Kada su se ovoj dvojici otvorile oči, tada su postali svjesni tko je s njima: da je to taj isti koji je pretrpio smrt, koji je ušao u takvu avanturu rizika koju se nitko od nas ne bi odvažio učiniti jer nemamo tolike vjere. On je dopustio da se sva mržnja, svih ljudi mržnjom zavedenih, koncentrira na Njega i da ga do smrti dovede. Ali ta smrt nije bila uzaludna i na tu smrt on nije bio prisiljen jer je rekao: «Nitko mi život ne oduzima, sam ga dajem i polažem». On je ušao hrabro u tu smrt kako bi nam darovao uskrsnuće.

I mi danas, ne možemo izbjeći vlastito duhovno umiranje. Ne možemo izbjeći ni vlastito duhovno trpljenje. Valja samo znati i htjeti sutrpjeti s Njime. Inače ćemo oko sebe stvarati takav (za) dah neuvjerljivosti da će naše fantastično dobre riječi naići na fantastično još bolju gluhoću ako nisu potkrijepljene djelima. Ipak, nemojmo se zavaravati: ako je vjera bila Njegova, ni djela ne mogu biti samo naša. Očito je i tu potrebna suradnja. Vjera bez djela je mrtva. Potrebno je moliti i raditi.

Rad koji proizlazi iz molitve ne može biti u nesuglasju s molitvom. Jer, ono što je karakteriziralo prvu kršćansku zajednicu jest da su bili postojani u molitvi. Ali ono što su radili nakon toga bilo je u bitnoj povezanosti s tom molitvom. Molitva nije bila samo jedna od točaka dnevnog reda koju je trebalo obaviti. Jer bi se inače mogao dogoditi nesklad kao što se dogodio jednoj skupini svećenika koji su bili obavezni na zajedničku molitvu časoslova, i dok je trajala molitva započelo je bombardiranje. I u njihovoj blizini padale su bombe. Jedan od njih prekinuvši molitvu reče: «Braćo, ostavimo mi ovo na miru. Hajmo mi moliti Boga!» A molili su božanski časoslov!? Očito tu molitvu nisu doživjeli kao osobnu molitvu nego nešto što je bilo izvana.

Kako učiniti da ono što je izvana dopre do tebe unutra? To je djelo tvoje, ali i autora svakoga obraćenja, autora svakog čovjeka, autora svakoga franjevca. Franjo je bio dalekovidno duhovan te nije htio stavljati zapreke kreativnosti

nijednom franjevcu jer je rekao: «Ono što je meni Gospodin povjerio, ja sam napravio. Vi budite otvoreni za ono što će vama dati.» I zato počnimo kao da do sada nismo ništa napravili. Drugim riječima, nemojmo biti ovisni o dosadašnjim uspjesima, misleći da oni postaju i sadašnji uspjesi ako o njima gorljivo govorimo. Dopustimo da ostanu tamo dokle su došli.

Ako su u prošlosti napravljeni, njihov utjecaj neće biti malen ni sada. Ali, on ne može zamijeniti sadašnje djelovanje. On ne može zamijeniti sadašnju otvorenost Duhu. On ne može zamijeniti obraćenje koje je Bog danas i tebi i meni namijenio. Svojom molitvom mi ulazimo u prihvaćanje tog obraćenja. A obraćenje nije kopiranje nekoga. Obraćenje ne znači ulaziti u kalupe koje je moj bližnji namijenio meni. Ne znam kakav moj bližnji treba biti. To ne mogu ni od njega doznati jer to ni on ne zna. To moram doznati od Boga, kako za samoga sebe, tako i za moga subrata.

I zato je molitva: «Neka bude volja tvoja», aktualna i ovog dana. To znači: «Daj mi, Gospodine, da danas otkrijem koji je tvoj plan sa mnom. Možda sam odlutao od tvoga plana. Možda sam vlastiti plan i vlastitu samovolju proglasio tvojom voljom. I pri tom se ne mogu osjećati dobro jer znam da to nije u suglasju s mojom nutrinom, s mojim najdubljim čežnjama». Stoga nam treba obnova molitve i obnova molitvom. To je ta snaga reevangelizacije redovništva i franjevaštva s kojom bismo mogli nakon toga i iz toga krenuti drugima, neopterećeni sobom i svojom prošlošću nego «opterećeni» Isusovom nazočnošću.

A On, znamo vrlo dobro, nikoga ne opterećuje. On skida terete, on skida bremena s naših leđa i istovremeno nam nudi takvu putnu prtljagu kojom ćemo prema drugima ići i k drugima stići u snazi njegova Duha. A to je Duh koji donosi Radosnu vijest ljudima današnjeg vremena, koje smo proglasili da su mrtvi za Boga, da uopće ne haju za Boga, da Boga uopće ne trebaju. To su ipak samo naše «pobožne» predrasude! Oni i te kako trebaju Boga, oni i te kako traže Boga i mnogi ga već tako dobro «imaju». Više nego mi! Dogurali su dalje nego mi! Možda će to uroditi pozitivnom ljubomorom kada vidimo da su vjernici laici krenuli naprijed često mimo ili unatoč nama.

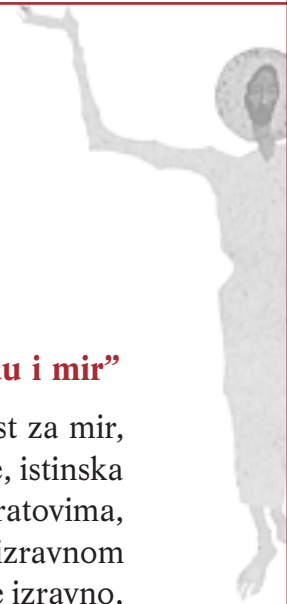
Ali ne zato da bi Gospodin dopustio rascjep u Crkvi nego da bi podigao vjernike laike kako bismo mi mogli biti ono što jesmo. A drugi vatikanski sabor kaže nam da su svećenici koordinatori karizmi vjernika. Znači, na nama je da otkrivamo nove potrebe, nove prilike u vremenu u kojem živimo. Mi kao svećenici na župama ne moramo sve sami raditi, iako u nekim mjestima zadugo možda i nećemo moći drugačije. Ipak, sve više rastu strukture koje osposobljavaju vjernike laike da bi bili suradnici župnika i da bi se struktura župe već tako dobro razvila da župnik u takvu sredinu dolazi kao šlag na tortu, ili točka na i.

A ne da od njega mora početi i završiti župa. Znamo, naime da su župe davno prije određenog župnika osnovane. Pa zato Isusu koji nam je darovao ovakvu Provinciju u kojoj se nalazimo i živimo, dopustio ovakav splet okolnosti u kojima smo živjeli, budimo zahvalni na tome. Sjetimo se i riječi bivšega generala: Rad na župama - u redu, ali nemojmo misliti da je to jedini način našeg duhovnog djelovanja, jedini način evangelizacije vjernika u vremenu u kojem živimo.

Znamo li otkrivati suradnike, raditi s njima, podržavati suradnju, naše će djelovanje biti daleko uspješnije. Iako se govori o krizi zvanja jer nas je sve manje, rekao bih ovo - mislim da nas ima i previše koliko se malo bavimo onim čime bi trebali. Gospodin, koji je autor svake duhovnosti, neka nas potakne da znamo otkrivati ono što nam je ovdje i danas potrebno kao pojedincima i kao zajednici.

(Promišljanje je održano na regionalnom susretu franjevacu, na Visovcu, 17.11.2004. godine.)

Fra Miroslav Bustruc

FRATERNITAS - 11/12. 2004.

Zauzetost franjevacâ za pravdu i mir

Iz nastupa na Europskom susretu izaslanika OFM za „pravdu i mir”

(...) Kako bismo shvatili bolje ono što moŹe znaĉiti naša zauzetost za mir, vjerujem da treba nakratko pogledati što je to ne-mir, to jest nasilje, istinska nevolja naših dana. Nasilje, dakle, nije samo u uporabi oruŹja, u ratovima, u razbojništvu, u zlostavljanju, slučajevima u kojima se govori o «izravnom nasilju», jer danas postoji i «strukturalno nasilje», koje se ne oĉituje izravno, nego preko struktura. Ono nastaje iz činjenice da neki imaju sve, i više od svega, a drugi nemaju ništa i umiru zbog krajnje oskudice. Postoji i «kulturalno nasilje», koje stvaraju ideje, emotivni razlozi i simboli koji opravdavaju nasilje i ono koje smo nazvali «izravnim» kao i ono «strukturalno». «Kulturalno nasilje» je, dakle, istinska “hranjiva podloga” izravnog i strukturalnog nasilja. Tri vrste nasilje se uzajamno hrane i često je «izravno nasilje» u službi «strukturalnog nasilja», dok «kulturalno nasilje» opravdava i «izravno» i «strukturalno nasilje». Kao ishod, dakle, dobije se mreŹa nasiljâ koja postaju smrtonosne zamke za one koji upadnu u njih. Ta se mreŹa nasilja plete u mnogim prilikama nepravde koje postaju “plodno tlo” za nasilje mnoštva. Zbog vremena, ograniĉiti ću se ovdje, kako bih ocrtao neke od tih prilika vidljivih u Europi, a pred kojima bi se ozbiljno trebali zapitati oni koji se meĉu nama osjećaju pozvanima biti graditelji mira na ovom kontinentu. U Europi, koja se službeno smatra «klubom bogatih», ima 60 milijuna siromašnih, to jest, osoba koje primaju manje od polovice dohotka “pro capite” zemlje kojoj pripadaju. Nezaposlenost je jako velika, pogotovu meĉu mladima i ženama, tako da su mnogi izloženi nesigurnom životu i s malim izgledima za budućnost, ali, ono što je najgore, je takozvana «radna fleksibilnost», koja ima kao posljedicu razbijanje obitelji.

Iseljavanje često donosi iskljuĉivanje, nejednakost i nepravdu, plodovi odbacivanja i neprihvaaanja stvarnog ljudskog stanja drugoga. Često se useljenici prihvaćaju radi njihovih radnih sposobnosti, njihova zauzimanja u najteŹim poslovima, zaboravljajući kako s onu stranu tijela postoji osoba, vjera, kultura. Źena nastavlja trpjeti, u mnogim slučajevima, obespravljenost, zlostavljanje, nasilje u kući. Fundamentalizmi, od kojih dolazi nesnošljivost i nijekanje drugoga. Politika, kojom vlada neoliberalna ideologija i koja, u mnogim slučajevima, nastoji zadržati vlast, izbjegavajući meĉunarodne ustanove nadziranja, moralnog i demokratskog, i politički koristeći vjeru kako bi opravdala ratne sukobe s drugim kulturama. Ti sukobi, u većini slučajeva, skrivaju ili prešućuju druge prohibitke «tajne» i, u nerijetkim slučajevima, fundamentalizme vjerske osnove. Takozvana potrošaĉka religija,

u kojoj su plodovi žudnja za imanjen, posjedovanjem, kušanja novih doživljaja. Sve ove i ostale prilike tvore stvarnu opasnost za mir, jer su dio «kulturalnog nasilja» kad već nisu dio «izravnog nasilja».

Ta stanja ne mogu ostaviti ravnodušnima nas koji se proglašavamo učenicima Isusovim. Svojim je učenicima Isus povjerio poslanje da donose mir kamo god budu išli: «U koju god kuću uđete, recite: Mir kući ovoj» (*Lk* 10,5). Graditi mir, sijati mir, biti mirotvorac nije, za one koji su izabrali slijediti Isusa, mogućnost pored tolikih drugih, nego istinska evandeoska obveza.

22. listopada 2004., Santiago de Compostela (Španjolska)

Fra José Rodríguez Carballo,
generalni ministar OFM

ITALIJA – Susret članova senatskog vijeća PUA

27. - 28. rujna po drugi put se sastalo u Generalnoj kuriji “Senatsko vijeće” Papinskog učilišta Antonianuma. “Vijeće” ima zadaću ustanovnog povezivanja između PUA i Generalne kurije radi bolje uskladbe, sa svrhom da dostigne svoje ciljeve Učilište, koje je učilišno središte Reda. Taj je sastanak uslijedio nakon Razgovora održanog od 26. do 28. svibnja 2004., na kojem se opširno promišljalo o akademskom identitetu papinskog središta za studije u Rimu, u službi međunarodnom Redu.

Na sastanku je izrađen «nacrt akademskog projekta» na kojem će, idućih mjeseci, raditi na različitim razinama akademska zajednica. Svrha je doći do zajedničkog projekta za obnovu PUA, zajedno sa statutima i propisnikom. Akademski se projekt odnosi na ustanovnu svrhu PUA, profesore, studente i upravu.

Jako važno poglavlje novog akademskog projekta bit će posvećeno odnosu PUA s pričlanjenim studijskim središtima Reda, kako bi Antonianum bio izraz međunarodnosti Reda. Senatsko će se vijeće opet sastati 14. i 15. siječnja 2005.

BELGIJA – Novi se franjevci pripremaju za misije

Bratstvo “Notre Dame des Nations” prima četvrtu skupinu franjevaca koji su na raspolaganju misijskim projektima Reda. Krajem rujna stigli su u Bruxelles, a 1. su listopada počeli formativno razdoblje. Na dočeku je bilo nazočno cijelo mjesno bratstvo, kao i generalni voditelj za misije, fra Vincenzo Brocanelli.

U novoj su skupini šestorica franjevaca, od kojih trojica frankofoni, a trojica anglofoni. Svi će poći na Afrički kontinent. Trojica od njih, fra Miroslav Babić iz Bosne i Hercegovine (provincija Sv. Križa iz Sarajeva), fra Paul

Kim iz Koreje i fra Florian Reith iz Njemačke (Turinška provincija), poći će u provinciju Sv. Franje u Africi i na Madagaskaru.

Fra Leopold Mičić iz Hrvatske (Zadarska provincija) postaje član novog bratstva u Kartoumu u Sudanu.

Fra Barnaba Dziekan, iz provincije Katowice iz Poljske, misionar već 14 godina u Srednjoafričkoj Republici, poći će u Maroko.

Fra Angelo Redaelli, iz Milanske provincije (Italija), upućen je u Utemeljenje u Kongo-Brazzavillu.

Budući da su svi s istim odredištem, formativni je program usmjeren na produbljenje kulturnog, vjerskog i društvenog surječja u Africi. Njemu će se dodati niz susreta, iskustava i doticaja s misionarskom i višekulturnom stvarnošću.

Novi misionari imaju posebnu povlasticu: u formativnom su tijelu dva bivša generalna ministra: fra Hermann Schalück i fra Giacomo Bini.

Na kraju pripravnog razdoblja, sam generalni ministar, fra José R. Carballo, podijelit će im «misijsko poslanje».

POLJSKA - Deset godina Franjevačkog središta za istočnu Europu i sjevernu Aziju

U povodu X. obljetnice Franjevačkog središta u Varšavi za istočnu Europu i sjevernu Aziju, u Varšavi se sastalo 10. i 11. rujna 2004., povjerenstvo «Službe za dijalog» pri Redu. Franjevačko je središte nastalo u veljači 1994. kao pomoć franjevačkoj nazočnosti u zemljama bivšeg Sovjetskog Saveza nakon pada berlinskog zida. Središte je imalo zadaću pomagati formaciju franjevaca i ostvarivati kontakte s pravoslavnim crkvama tamo gdje bi započinjala nova franjevačka nazočnost. Ono je na početku bilo pod podložnošću Generalnog ministra, a danas je povjereno poljskoj provinciji Sv. Marije Anđeoske, s tim što mu prijelaz nije izmijenio zadaću i poziv. Susret povjerenstva bio je prigoda da se vidi što je učinjeno na polju ekumenizma sa strane našega Reda. Ustvrdeno je kako se franjevačka duhovnost i nadahnuće sve više pokazuju kao vrijedan put za ekumenizam i dijalog. Istaknuta je važnost rada što ga je do sada obavilo Središte u Varšavi i vrijednost kao projekta za dijalog i evangelizaciju u zemljama istočne Europe i sjeverne Azije, u duhu otvorenosti Crkve. Potreban je dodatni napor inkulturacije u mjestima gdje su franjevci nazočni, dijeleći život ljudi kako bi bolje služili Evanđelju i učinili ga tako razumljivijim svakom narodu i kulturi. Povjerenstvo je ohrabrilo odgovorne Središta da ojačaju ekumenski razgovor, djelovanje u kulturi, pripravu franjevaca za "implantatio Ordinis". Na sastanku su bili fra Miguel Vallecillo, generalni definator, predsjednik

povjerenstva, neki od profesora Ekumenskog središta iz Venecije, provincijalni ministar fra Marek Wach, franjevci Utemeljenja Rusija-Kazahstan okupljeni u Varšavi na duhovnom kapitolu.

ITALIJA - Međunarodno vijeće za evangelizaciju i misije

“Misit vos in universo mundo”. U svijetlu tih riječi sv. Franje sastalo se Međunarodno vijeće za evangelizaciju i misije u Grottaferrati (Italija), od 13. do 19. listopada 2004., u kući «S. Rosa» Marijinih sestara franjevki misionarki. Na susretu su sudjelovali izaslanici iz 15 konferencija Reda i generalno tajništvo za evangelizaciju i misije. Svrha je bila da svi uđu u novi ustroj i pojam Reda, uočavajući načine misijske evangelizacije u našim jedinicama.

Prvi je korak bio posvećen “Čitanju sadašnjeg svijeta u doglednici evangelizacije” (predavanje profesora A. Pierettija) i u poimanju nove osjećajnosti Reda (predavanje fra Giacomina Binija, “Misije i franjevačka evangelizacija na početku trećeg tisućljeća”). Nakon toga, preko izvještaja izaslanika, ponuđen je presjek sadašnjeg stanja i prijedlozi pridošli iz konferencija.

Nakon promišljanja po jezičnim skupinama izrađen je završni tekst koji nudi naputke i prijedloge za poticanje duha evangelizacije i misija.

Među prijedlozima valja istaknuti poziv za uspostavu, na međuprovincijskom i provincijskom području, tajništva za evangelizaciju i misije, poticanje susreta na svim razinama i uključivanja u formativne programe za mlade franjevce iskustava evangelizacije i misija “ad gentes”. Uočena je važnost upriličenja susreta o novoj evangelizaciji i misijama na razinama kontinenata ili kulturoloških područja.

Dragocjena i ohrabrujuća je bila nazočnost i doprinos generalnih definitora fra Luisa Cabrere, fra Ignazia Mura i fra Ambrogia Van Sia. Generalni ministar, fra José R. Carballo, je nastupio na skupu predavanjem o načinu “evangelizacije u rascjepkanom svijetu”. Jedan dan sudionici su hodočastili u rijetsku dolinu.

Vijeće je predložilo Generalnom definatoriju imena izaslanika za “Izvršni odbor” koji će imati zadaću da ostvari naputke samog Vijeća.

ITALIJA/AUSTRIJA - IV. kapitul na rogožinama provincija Trenta i Tirola

Na blagdan Rana sv. Franje, 17. rujna 2004., sedamdeset pet franjevaca provincije S. Vigilio (Trento) i Bl. Enghelberto Kolland (Tirol), okupili su se u samostanu Mezzolombardo (Trento) na IV. kapitul na rogožinama. Među pozvanima iz susjedne provincije bio je nazočan provincijski ministar iz Venecije, fra Bruno Miele. Dolazak i prihvata obilježili su topli pozdravi nakon čega je uslijedila molitva srednjeg časa u crkvi i mimohod prema dvorani susreta uz pjevanje litanija svetih

franjevaca. Nakon molitve izmijenjena su iskustva i obavijesti. Provincijalni ministri fra Germano Pellegrini i fra Rupert Schwarzl iznijeli su povijest dotičnih provincija i opisali sadašnje stanje. Drugi su nastupi ocrtali znakovita iskustva posljednjih godina: trajna formacija u Asizu trentskih franjevaca; put prema novoj provinciji bl. Enghelberto; evangelizatorsko bratstvo Mezzolombardo i zajednica Shalom iz Puppinga; sve, ispunjeno glazbom i pučkim pjesmama.

Prije ručka, gradonačelnik i mjesni župnik uputili su nazočnima pozdrav i želju za uspješnim ishodom tog poduzetnog čina. Ručak su upriličili i služili dobrovoljci iz molitvene skupine «S. Pio da Pietrelcina».

Nakon slavlja večernje u samostanskoj crkvi koja je posvećena Marijinom Bezgriješnom začecu, franjevci su se našli u podrumu «Rotari di Mezzocorona», udaljenom nekoliko kilometara od samostana, kako bi se pozdravili čašom pjenušca i rekli doviđenja do idućeg kapitula na rogožinama. Na slavu Krista i oca sv. Franje!

ITALIJA - Misije ... na autoputu

Tko je prolazio autoputom od Milana do Napulja u nedjelju 29. kolovoza zaustavljajući se na svratištu Cantagallo, svakako je zamijetio nešto neobično. Na ulazu u bar stajali su određeni napisi: “satnica misa, klanjanja, ispovijedi”, dok je na ledini svratišta stajala poljska prikolica puna mladih, franjevaca i časnih sestara. Što se događalo? Ostvarivala se namisao koja je dozrijevala dvije godine: ponuditi osobama ukliještenima u prometu kolovoškog izlaska i povratka sudjelovanje na misi i “duhovnu stanku”. Vozači koji su se zaustavljali na jednom od svratišta, osim stanke u putovanju, točenja goriva i osvježenja u baru, susreli su franjevece, sestre i dragovoljce koji su ih pozivali na misu, na ispovijed ili razgovor. Namisao je zaživjela zahvaljujući raspoloživosti inženjera Loprestia iz poduzeća Autoputova, suradnji mons. Mazze, ravnatelja pastoralna za turizam pri Talijanskoj biskupskoj konferenciji, mjesnim župnicima i dobrovoljcima. Izabrana su svratišta u kojima je bila crkva ili kapelica: Cantagallo blizu Bologne, crkva autoputa Sv. Ivana Krstitelja u Firenci, svratište Montepulciano i Fiano Romano. U tom zauzetom činu sudjelovali su franjevci iz Lacija, Toskane i Lombardije, svećenici, mladi pješaci i mladi iz *Frame*, “Jutarnje straže” iz Firence i Verone. Pothvat je održan u dvije nedjelje za vrijeme najvećeg prometa u Italiji: 1. i 29. kolovoza.

Nove knjige

- MARTIGNETTI S. RICHARD, Saint Bonaventure’s Tree of Life (Životno stablo sv. Bonaventure), Padri Editori di Quaracchi (Grottaferrata 2004.), str. 336. Knjiga nudi temeljit studij o teologiji, “Životno stablo” jednog od najvećih mističnih blaga sveca iz Bagnoregia.

Pisac, franjevac iz provincije Bezgriješnog začeca (New York) iz SAD, postigao je doktorat iz franjevačke duhovnosti na PUA-u u Rimu, 2002. Trenutno je gvardijan u Generalnoj kuriji u Rimu i predavač na PUA-u. Knjigu je moguće naručiti na naslovu Frati Editori di Quaracchi, Collegio S. Bonaventura, via Vecchia per Marino, 28/30, 00146 Grottaferrata (Roma) ITALIA.

Faks +39.06.94551267; e-naslov quaracchi@ofm.org
ili Provincial Curia/Book Orders, 125 Thompson St.
New York, NY 10012.

Faks +1.212.5338034 e-naslov armofm@aol.com

- FORTHOMME BERNARD, Par excés d'amour (Zbog pretjerane ljubavi), Editions Franciscaines (Paris 2004), str. 36. Na jednostavan i kratak način, pisac, franjevac, profesor teologije i stručnjak za religioznu psihologiju, opisuje čudesan odnos između rana propetog Krista i onih sv. Franje Asiškoga. Fra Bernard nudi povijesnu, mističku i psihološku raščlambu o onom što je značenje rana za suvremenog čovjeka.

Predstavljene knjige moguće je naručiti na naslovu:

Libreria Internazionale Francescana
Piazza Porziunca, 1
06088 S.Maria degli Angeli (Pg) ITALIA
Tel. +39.0758051503 - Faks +39.0758051504
e-naslov: lif@assisi ofm.org
ili kupiti online <http://linfa.librerieitaliane.net>

Male – velike vijesti

- 11. i 12. kolovoza 2004., pred crkvom San Damiano u Asizu, prikazan je mjuzikl “Božja Klara”, koji je napisao te njime ravnao Carlo Tedeschi, a u njemu je sudjelovalo više od 30 glumaca. Izvedba je postigla veliki kazališni uspjeh kod gledatelja. Djelo pripovijeda glazbom duhovnu pustolovinu Klare Asiške. Zarada od predstava poslana je klarisama u Ruandi.
- Na Antonianumu u Rimu, u Asizu, a potom u Grecciu, održan je od 6. do 29. listopada tečaj za odgojitelje Reda manje braće. Bilo je nazočno 50 franjevaca sa svih strana svijeta. Pothvat je potaklo i upriličilo generalno tajništvo za formaciju i studije.
- U Generalnu je kuriju stigao fra Joaquin Echeverry iz provincije Sv. Vjere iz Kolumbije, koji će raditi u generalnom tajništvu za misijsku evangelizaciju. Njegovim dolaskom popunjen je broj osoblja u tajništvu u kojem su: fra Nestor Schwerz, generalni tajnik za evangelizaciju; fra Vincenzo Brocanelli, voditelj misija “ad gentes”; fra Joaquin Echeverry, voditelj za franjevačke škole i zavode; fra Joy Prakash, pomoćnik u tajništvu.

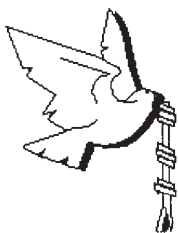
- Fra John Quigley, OFM, je novi izvršni ravnatelj Franciscans Internationala, nevladine udruge franjevačke obitelji u Ujedinjenim narodima u New Yorku i Ženevi. Na novoj dužnosti fra John će usklađivati djelatnost poticanja, traženja novčanih sredstava i uočavanja kršenja ljudskih prava. Fra John, je bio ravnatelj Ureda za pravdu i mir u Generalnoj kuriji a, od 1998., Ureda FI u Ženevi.
- Od 6. do 12. listopada održan je u Rimu susret Konferencije Mefra (srednja Europa) i Copef (Francuska i Belgija) s Generalnim ministrom i definatorijem. Bilo je nazočno 14 provincijala iz Austrije, Belgije, Francuske, Njemačke, Nizozemske, Rumunjske, Švicarske i Mađarske. Voditelj susreta bio je generalni definator Jakab Varnai. Za vrijeme susreta slavljena je misa zadušnica za nizozemskog provincijala fra Henka Geraedtsa, predsjednika Mefre koji je preminuo iznenada 3. kolovoza 2004.
- U Generalnoj je kuriji 12. listopada 2004. održan susret provincijala Mefre i ravnatelja *Missionszentrale*, fra Stefana Ottenbreita, zajedno sa suradnicima.

Novi provincijali

- *Fra Julio Cesar Bunader*, prov. **Uznesenja iz Rio de la Plata (Argentina)**
- **Fra Rupert Schwarzl**, prov. Bl. Engelbert Kolland (Austrija i Italija)

Novi generalni pohoditelji

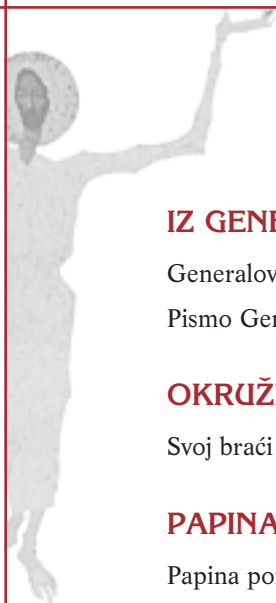
- **Fra José Ángel Eguiguren Iraola** (Prov. Arantzazu iz Španjolske) za prov. Kartaga u Španjolskoj.
- **Fra Evencio Herrera** (Prov. Sv. Franjo i Jakov, Jalisco iz Meksika) za prov. XII apostola u Peruu.
- **Fra Luis Cabrera Herrera** (Generalni definator) za Zavod pokorničara sv. Ivana Lateranskog (Vatikan).
- **Fra Juan María Huerta Muro** (Prov. Junípero Serra iz Meksika) za prov. Presvetog Trojstva u Čileu.

FRATERNITAS - OFM - Rim

Odgovorni urednik: Gino Concetti - Urednik: Gianfranco Pinto Ostuni

Internet: <http://www.ofm.org/fraternitas>. Email: comgen@ofm.org

IZ GENERALNE KURIJE

Generalovo pismo u prigodi svetkovine sv. Frane	230
Pismo Generalnog ministra za svetkovinu Rođenja našega Gospodina Isusa Krista 2004.	322

OKRUŽNO PISMO O. PROVINCIJALA

Svoj braći Provincije u domovini i inozemstvu	2, 62, 134, 235, 328
---	----------------------

PAPINA PORUKA

Papina poruka za korizmu 2004.	5
-------------------------------------	---

IZ PROVINCIJALATA

Radni susret u Ludwigshafenu	8
Putovanja izvan domovine	9
Obveze prema ekonomatu Provincije i Generalnoj kuriji	10
Kronika o. Provincijala	10, 68, 331
Predmet: Skrb za redovnička i svećenička zvanja	65
Izgradnja Franjevačkog klerikata u Splitu	66

IZ TAJNIŠTVA

Zapisnik definitorijskog sastanka	12
Sastanci Provincijskog definitorija u 2004. godini	13
Duhovne vježbe u 2004. godini	13
Važniji događaji u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji u 2004. godini	13
Susret OFM - 10	14
Bolesna braća	15
Zapisnik definitorijskog sastanka	71
Primljeni u službu čitača i akolita	71
Svećeničko ređenje i mlade mise	71
Dan Provincije	72
Oblačenje i zavjetovanje	72
Glas iz Afrike	72
Uredovno vrijeme Provincijalata	73
Zapisnik definitorijskog sastanka (21.-23. lipnja 2004.)	136
Zapisnik definitorijskog sastanka (28. srpnja 2004.)	137
Fra Dragan Nimac doktorirao	138
Napustio Zajednicu	138
VISOVAC: Ušli u Novicijat	138
VISOVAC: Jednostavni zavjeti	138
Regionalni sastanci	138

Fra Petar Bezina dobio priznanje Hrvatskoga žrtvoslovnog društva	139
Zapisnik Sjednice Južnoslavenske konferencije pro-vincijala OFM (Rama – Ščit, 03. – 04. 06. 2004.)	139
Izlaganja na susretu predsjednika konferencija provincijalnih ministara ofm	143
Zapisnik definatorijalnog sastanka (25. kolovoza 2004.)	238
Zapisnik definatorijalnog sastanka (28. rujna 2004.)	238
Napustio našu zajednicu	239
SPLIT: Položili svečane zavjete	239
Zapisnik definatorijalnog sastanka (16.-17. studenoga 2004.)	335
Sjednica južnoslavenske konferencije provincijalnih ministara OFM	335
SPLIT: Ređenje mons. M. Vidovića	341
SPLIT: Zaređen za đakona	343
SINJ: Priljeni u postulaturu	343

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

Pastoral duhovnih zvanja	16
Vijesti iz odgojnih zavoda	17
Osvrt na regionalne sastanke	23
Dvanaesti Obiteljski susret u Zaostrogu	24
Malta: Godišnji skup komisara - povjerenika Svete zemlje	26
Skrb za osobe s posebnim potrebama	29
Otok/Udovičići: Proslava 90. godišnjice blagoslova crkve Sv. Roka	30
Rüsselsheim: Sveta Obitelj i Biblija	31
Neuss: Duhovna obnova	32
Köln: 70. rođendan kardinala Joachima Meisner-a	34
“Godina fra Andrije Kačića Miošića” (1704.-17. travnja 2004.)	36
Kačićev dan - 17. travnja 2004.	37
Susret braće u “Kačićevoj godini”	39
Fra Pavao Melada i njegova djelatnost u Rimu	39
Iz života sjemeništa	74
Iz života novicijata	75
Iz života Klerikata	81
SINJ: Susret ministranata	83
VISOVAC: Susret ministranata	84
25. Godišnjica posvete oltara u kapeli Instituta «Planina i more»	85
DRNIŠ: Predstavljena knjiga «Smisao kroz misao»	89
DRNIŠ: Križni put mladih	89
Mi smo Drniš Framo, nitko nije ravan nama!	90
DRNIŠ: Misa zahvalnica za drniške maturante	92

ANTIĆEVO 2004.	93
KARIN: Proslava 40. obljetnice svećeničkog ređenja	95
ZAOSTROG: 300. obljetnica rođenja i krštenja fra Andrije Kačića Miošića	99
I nakon napornog puta možemo dobro pjevati!	103
Župski mješoviti zbor Gospe od Zdravlja u našim misijama u Wuppertalu i Kölnu	106
Susret braće koja žive i rade u nadbiskupiji Köln	107
LUDWIGSHAFEN: Zborovanje braće koja žive i rade u SR Njemačkoj	108
MARIANTHAL: U Marijinu zagrljaju	112
BAD HONNEH: Duhovne vježbe za svećenike i đakone	115
BERLIN: Tragom Isusovih riječi – «I TI SI VRIJEDNA»	116
RÜSSELSHEIM: Tebe Boga hvalimo	119
SINDELINGEN: Korizmena događanja	119
BERLIN: Likovna tribina i koncert	120
Posjeta Generalnog Ministra našoj Provinciji	156
Pozdravna riječ o. Provincijala u prigodi posjete generalnog ministra Jose R. Carballa našoj Provinciji	161
Dašak Franjine Umbrije u Provinciji Presvetoga Otkupitelja	165
Stopama Tvojim	171
Susret generalnog ministra s članovima odgojnih zavoda naše Provincije	172
Dan Provincije	174
Pozdrav braći s Visovca!	175
Iz života novicijata	177
Glas našega fra Josipa iz Maroka	181
VISOVAC: Zavjetovanje	240
Pripreme za svečane zavjete	240
SPLIT: Polaganje svećanih zavjeta	243
GRAB: 30. obljetnica svećeničkog ređenja	244
Održan hod Franjevačke mladeži	244
Provincijski susret Frame u Hrvacama	246
Pod okriljem Gospe van Grada u Šibeniku	247
Sv. Jeronim “zazvonio” u Šibeniku na Meterizama	249
BANJEVCI: Uređenje okoliša crkve sv. Nikole Tavelića	251
Obilježena franjevačka prošlost	252
RIM: Obrana doktorske radnje fra Dragana Nimca «FRANJEVCI I ŽUPE»	253
Slavlja 300. Obljetnice rođenja i sv. Krštenja fra Andrije Kačića Miošića (1704. - 17. Iv. - 2004.)	256
«Godina Fra Andrije Kačića»	261
Tristoti fra Andrijin Krsni dan u Zaostrogu	264
Fra Andrija «Treći put u Zagrebu»	276

Natječaj i nagrade «Modre laste»	281
Učenička slavlja u Makarskoj	282
«Na Neretvu misečina pala»	283
Ostala slavlja	284
Međunarodni simpozij o fra Andriji Kačiću	289
Ostala slavlja	289
Jubilej Starca Milovana u svjetlu tiska (2001.-2004.)	290
Prilog:	297
Tamo i natrag	344
SPLIT: Đakonsko ređenje	352
TROGIR: Susret OFM-10	353
ZAOSTROG: Održana škola animatora za Framu	355
ŠIBENIK: Varošani u Studencima	355
SPLIT: Primanje u novicijat u mjesnom bratstvu FSR Gospe od Zdravlja	356
ŠIBENIK: Proslava blagdana Isusa Nazaranina	357
SPLIT: Desetljeće Mješovitog zbora mladih župe Gospe od Zdravlja	358
MAKARSKA: Duhovne vježbe	359
MIRLOVIĆ: Bezgrešno začeca Blažene Djevice Marije	361
SINJ: 150 godina gimnazijske naobrazbe na hrvatskom jeziku u Dalmaciji	362
JEŽEVIĆ: Posveta crkve	362
FRANKFURT: Ponosno je biti Hrvat	362
UNTERMARCHTAL: Susret o. Provincijala s braćom koja žive i rade na području SR Njemačke	365
RÜSSELSHEIM: Moralna sigurnost tuđinskih misija u biskupiji Mainz	366
RÜSSELSHEIM: Proslava Božića i Nikolinja u Kelsterbachu 2004.	367
MÜNCHEN: Adventski susret mladih	368

DUHOVNI KUTAK

Potreba obraćenja vodi do obraćenja potreba	45
Blagodat susreta	122
Obnova molitve i obnova molitvom	184
Svjesno prihvaćena neznatnost – put prema vlastitoj punini!	305
Molitva – snaga reevangelizacije redovništva i evangelizacije svijeta	370

NAŠI POKOJNICI

† Frano Brečić	48
† Mara Bilokapić	48
† Stjepan Pavlinušić	49
† ANTE ČUPIĆ	125

† fra Tihomir Grgat	188
† fra Paško Šošo	201
† Fra Antonio Franjić	307
† Iva Milanović - Litre	308

BIBLIOGRAFIJA

Velika monografija o Starcu Milovanu	50
Sakralni i turistički rasadnici gornjega Makarskog primorja	51
Crtice iz života misionara,	51
Smisao kroz misao,	52
Franjevci svomu bratu fra Andriji Kačiću	126
Fra Mario Jurišić, Mala korablja, Lovreć 2004.	210
«Novicijat» - list novicijata Franjevačkih provincija s područja Hrvatske i BiH	211
Fra Vicko Kapitanović, Kristu suobličen (Život i vrline fra Ante Antića), Split-Zagreb, 2004.	309
«KAČIĆ», Zbornik Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja, XXXV/2003, str. 240.	312

FRATERNITAS

Fraternitas 1. 2. 2004.	53
Fraternitas - 3/4. 2004.	127
Fraternitas - 5/6. 2004.	213
Fraternitas - 7/8. 2004.	221
FRATERNITAS - 9/10. 2004.	313
FRATERNITAS - 11/12. 2004.	376

GODIŠNJE KAZALO	383
------------------------------	------------